

На варті неба України!

Кабмін затвердив рекордне держзамовлення на оборонку

3 стор.

“Креміль” Дебальцевського плацдарму

3 стор.

Діана Петреня: “Робота в Міністерстві оборони – не кар’єрний ріст, а чергова сходинка волонтерської діяльності”

5 стор.

Що заважає миру?

2-3 стор.

Майбутні професійні сержанти опанували складну авіатехніку

У курсантів-авіаторів випускного курсу Військового коледжу сержантського складу Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба завершилося військове стажування. Вдосконалення практичних навичок у майбутніх професійних сержантів тривало протягом місяця на базі різних авіаційних частин.

Під час військового стажування курсанти коледжу отримали навички підготовки літаків до польотів, проведення регламентних та ремонтних робіт на авіаційній техніці, вивчали обов'язки за посадами, на які вони будуть призначені після випуску з коледжу. Також ознайомились з організацією службової та повсякденної діяльності авіаційних військових частин. Особливу увагу приділяли вивченню питань, важливості яких ви-

значається досвідом проведення АТО.

Під час підбиття підсумків стажування було проаналізовано роботу кожного з хлопців, враховано відгуки з військових частин тощо.

За словами командування військового вишу, незабаром курсанти-випускники складатимуть державні іспити, а вже у березні відбудеться вручення дипломів і розподіл по авіаційних частинах.

ОФІЦІЙНО

“Дебальцевського котла немає, а Маріуполь – у надійних руках”

Про це повідомив громадськість Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак.

– Маріуполь – у надійних руках, оборона там міцна, резерви є, місту нічого не загрожує, – запевнив керманіч оборонного відомства.

За словами Міністра, Збройні Сили у взаємодії з підрозділами МВС провели заходи щодо розширення території відповідно до Мінського меморандуму, тому загрози там ніяких немає.

– Наступ біля Маріуполя, який здійснила українська армія, не є порушенням Мінських угод. Цей наступ був плановий. Зараз ми там закріплюємося. Це територія, яка і має бути нашою за попередніми Мінськими угодами.

Крім того, Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак заявив, що ніякого “Дебальцевського котла” немає:

– Це вигадка тих, хто хоче, щоб він був. Є сполучення, зв'язок, взаємодія. Підкріплення підходить, військовим надходять набої та боєприпаси, – зазначив він.

Що заважає миру?

Тиждень, що минає, видався досить “щедрим” на події на усіх фронтах українсько-російського протистояння – від суто військового і до політичного. Попри запекле протистояння сторін уздовж усієї лінії зіткнення, найбільш інтенсивні бої точилися у декількох місцях.

Найгарячіше було поблизу Дебальцевого, де російські окупаційні війська разом з їхніми полкниками із числа місцевих бойовиків вдалися до чергової спроби створити котел для українських військових. Саме з цією метою Кремль відправив на Донбас підкріплення – 13-й так званий “гуманітарний” конвой (понад 170 вантажівок із боєприпасами, паливом, амуніцією). І традиційно – нові колони бронетехніки, артилерійських і реактивних систем залпового вогню, автомобілі із живою силою тощо...

Після поповнення своїх лав та арсеналів, російські терористичні війська розпочали операцію із оточення захисників Дебальцевого, до тонкощів розписану в Кремлі. І, як завжди, – із провокації, жертвами якої стали мирні громадяни України. Обстріл 10 лютого мирного Краматорська і тамтешнього аеродрому, де розташований штаб АТО із РСЗО “Смерч”, за задумом бойовиків, повинен був сконцентрувати увагу навколо “мозкового центру” антитерористичної операції, відвернувши її від інших ділянок фронту.

Це певною мірою їм вдалося – висування розвідувально-диверсійної групи в район населеного пункту Логвинове залишилось непоміченим. В результаті ворог перекрив транспортну артерію – Артемівськ-Дебальцеве, відрізавши тим самим наші угруповання під Дебальцевим від основних сил. На якийсь час українські силовики опинились в оперативному оточенні. Але так було недовго. Як зазначили у штабі антитерористичної операції, під натиском наших

військових резервів і внаслідок великих втрат від вогню української артилерії, противник змушений був відійти на рубежі висування. Щоправда, так пощастило не всім – тепер вже сама група бойовиків у Логвинове потрапила в оточення. Станом на 14.00 12.02.15 її ліквідацію здійснювали українські військовослужбовці. Спроби ж терористів прийти на допомогу своїм “братом по нещастю” раз у раз закінчу-

ганська, обстрілявши в знак помсти і без того зруйновані населені пункти, а також Луганську ТЕС, що у місті Щастя.

У свою чергу, українські військові, скориставшись нагодою, принесли ворогу цілком несподіваний і неприємний сюрприз. Зважаючи на скупчення основних сил російських окупаційних військ поблизу Дебальцевого та Луганська,

бойці полку “Азов” при підтримці підрозділів ЗС України, здійснили рейд у декількох напрямках на схід і північний схід від Маріуполя, звільнивши від загарбників населені пункти Піщевик, Павлопіль, Лебединське, Комінтернове, Бердянське і Широкине. Маневр був настільки несподіваним для ворога, що той у паніці залишив свої позиції і поспішив ретируватися у напрямку державного кордону. Та все ж оговтавшись за якийсь час, російські війська спробували зупинити стрімке просування сил АТО. Сьогодні, за

інформацією, що надходить із зони протистояння, на напрямку Широкине-Саханка тривають важкі бої. Ситуація вкрай напружена. Ворог спробував контратакувати. Задіяно танки, САУ, міномети, реактивну артилерію. Та на підступах до Широкиного ворожа піхота була ліквідована. Атака захлинулася.

Якщо ж співставити дану активність в зоні АТО із ситуацією на політичному

НОВИНИ АВТОПРОМУ

Одним з важливих результатів минулого року стало створення та виготовлення нових автомобілів-шасі – представників перспективної лінійки автомобілів KrAZ у безкапотному виконанні. Йдеться про самохідне шасі KrAZ-7634HE (8x8), призначене для монтажу важкого спецобладнання, а також універсальне шасі KrAZ-5401 (4x2), спроектоване з урахуванням його максимальної уніфікації та адаптації під різні силові установки та спецнабудови. Ця продукція стосується цивільного сектору виробництва.

Що стосується військових потреб та замовлень, то є багато новинок, які вже себе зарекомендували в зоні проведення АТО. Так, “KrAZ”, спільно з канадсько-еміратською компанією “Streit Group”, створив броньований автомобіль KrAZ-MPV Shrek One в декількох виконаннях. А саме, “Personnel Carrier” – автомобіль для транспортування особового складу, “KrAZ – Ambulance” – швидка допомога та “KrAZ – RCV” – автомобіль для розминування маршруту. Крім того, кременчужани почали випуск броньованих автомобілів KrAZ-“Спартан”,

“АвтоКрАЗ” виходить на новий рівень

Потреби української армії та інших силових структур в продукції кременчужського заводу зросли в рази. Це й не дивно, адже закупляти військові автівки у вітчизняного виробника вигідно й державі, й підприємству. Можливо, тому “АвтоКрАЗ” і завершив 2014 рік з кращими за останні шість років показниками виробництва та продажів великовантажних автомобілів KrAZ. На головному конвеєрі автозаводу було виготовлено 1386 одиниць автомобільної техніки. А темп зростання виробництва до 2013 року становив 149%.

KrAZ-“Кугуар” і KrAZ-6322-“Раптор”, евакуаторів KrAZ-6322 із маніпулятором та різним обладнанням для ремонту техніки в польових умовах.

Кількість військової техніки, відповідно до умов секретності контрактів, сьогодні не оголошується, але протягом минулого року виготовлялися вантажівки на замовлення Нацгвардії та Прикордонної служби, а під кінець року надійшли замовлення й від Міноборони України.

Сьогодні працівники “АвтоКрАЗу” мають великі плани на майбутнє. Як мінімум – це нарощення обсягів виробництва та вийти на межу не менше 2000 вантажівок. За планом дослідно-конструкторських робіт працівники заводу створять нові моделі, серед яких – і армійські автомобілі.

Уже зовсім скоро, на Міжнародній виставці “Ilex 2015” в Об'єднаних Арабських Еміратах, українсь-

кий автомобільний гранд презентує громадськості дві нові броньовані суто бойові машини колісних формул 8x8 та 6x6. Можливо, вони будуть прийняті на озброєння вітчиз-

няного війська та допомогатимуть солдатам виконувати завдання в зоні проведення антитерористичної операції в степах Донбасу.

Віктор Ануфрієв.

Журнал “Авиация и Время” можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні України за “Каталогом видань України”

ПЕРЕДПЛАТА-ВЕСЬ РІК!

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення авіаекзотика та інше

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

www.aviation-time.kiev.ua a/c-166, Київ, 03062, Україна.
тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Індекс 22792

ОГОЛОШЕННЯ

Командування Повітряних Сил ЗС України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади

державного службовця провідного спеціаліста відділу організаційно-планової роботи та забезпечення оплати праці особовому складу військової частини А0302 за строковим трудовим договором на час відпустки для догляду за дитиною основного працівника

Вимоги до кандидатів:

- наявність громадянства України;
- повна вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста;
- стаж роботи за фахом на державній

службі на посаді спеціаліста 1-ї категорії не менше 3 років, або в інших сферах управління не менше 5 років;

- знання чинного законодавства з питань державної служби, основ державного управління та права, правил ділового етикету, правил та норм охорони праці та

протипожежного захисту, порядку підготовки проектів нормативних документів, інструкції з діловодства;

- володіння державною мовою, знання основних принципів роботи комп'ютера, відповідних програмних засобів та володіння ними у режимі користувача.

Документи приймаються за адресою: 21007, м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105, військова частина А0287.

Довідки за телефоном: (0432)-596-910.

небосхилі, стає цілком зрозумілим, що це є не чим іншим, аніж такий собі актив сторін протистояння напередодні запланованої на 11 лютого зустрічі у Мінську з метою врегулювання кризи на сході України. Втім, наскільки подібні “козири” допомогли сторонам повернути конфлікт у політичну площину, швидше за все, залишиться за лаштунками.

Загалом, як передають офіційні джерела, складні переговори у “нормандському форматі” – за участі Президента України Петра Порошенка, Канцлера Німеччини Ангели Меркель, Президента Франції Франсуа Олланда та Президента Росії Володимира Путіна тривали більше 18 годин. “Тристороння контактна група підписала документ, який готувався у важких дискусіях. Головне, що в ніч з суботи на неділю (з 14 лютого на 15 лютого) о 00:00 має бути встановлене безумовне припинення вогню. В умовах, коли розгортається конфлікт в зоні АТО, для нас це є надзвичайно важливим”, – повідомив Петро Порошенко.

За його словами, українській стороні виставляли низку неприйнятних умов. “Ми не пішли на жодні ультиматуми і чітко наголосили, що припинення вогню оголошується без будь-яких попередніх умов. Припинення вогню має супроводжуватися відведенням важкої артилерії калібром більше 100 мм на відстань від Мінської лінії для незаконних збройних угруповань і фактичної лінії перебування для Збройних Сил України на 25 км. Загальна буферна зона складе таким чином 50 км”, – розповів Президент. При цьому буферна зона для реактивних систем залпового вогню буде складати 70 км, для РСЗВ типу “Смерч”, “Торнадо” та “Ураган” – 140 км.

Також підписані домовленості передбачають звільнення всіх заручників протягом 19 днів. Для відведення важкої артилерії встановлено термін у 14 днів, після цього протягом п'яти днів мають бути звільнені заручники. Президент повідомив, що підняв питання про звільнення Надії Савченко. “Мене було поінформовано, що це має бути зроблено найближчим часом, по завершенні медичної експертизи і попереднього слідства. Я звернувся, щоб це

було зроблено негайно, і це було підтримано Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель та Президентом Франції Франсуа Олландом”, – розповів Глава держави.

Президент повідомив, що також є чітке зобов'язання про виведення найближчим часом всіх іноземних військ з території України.

Також детально розписана імплементація частини Мінських угод щодо перекриття державного кордону. Наголошено, що після завершення політичного врегулювання має бути запроваджено спільний захист українського кордону за участі представників ОБСЄ. “На другому етапі до кінця року українські прикордонники мають в повному обсязі відновити контроль над українським кордоном”, – повідомив Президент. За його словами, чітко зазначено дати та цифри в спільній декларації лідерів країн “нормандського формату” в Мінську.

Відповідаючи на питання журналістів, чи не обговорювалося питання автономії територій, Петро Порошенко наголосив, що, незважаючи на жорстке наполягання, на статус автономії українська сторона не погодилась. Він зазначив: “Розширення повноважень регіонів України буде відбуватися тільки в рамках конституційних змін щодо децентралізації, на жоден компроміс щодо федералізації ми не пішли”. Він додав, що соціальні виплати мають бути відновлені на окупованих територіях Луганської та Донецької областей після “стабілізації ситуації та відновлення державного суверенітету України”.

Президент також зазначив, що моніторинг за режимом припинення вогню буде забезпечувати місія ОБСЄ. Найближчим часом буде відновлена діяльність спільного центру контролю за виконанням цих домовленостей. 13 лютого начальник Генерального штабу ЗС України Віктор Муженко та начальник Генерального штабу ЗС РФ Валерій Герасимов планують зустріч щодо забезпечення контролю за режимом припинення вогню.

Також Президент повідомив, що вдалося домовитися про безумовний доступ України та міжнародних партнерів до надання гуманітарної допомоги населенню окупованих територій. “Ми будемо робити все можливе, щоб подолати гуманітарну кризу та доставити необхідне для місцевого населення”, – наголосив Петро Порошенко.

СУЧАСНІ ГЕРОЇ

“Кремінь”

Дебальцевського плацдарму

На знімку – військові одного з підрозділів, які зараз героїчно обороняють Дебальцевський плацдарм, разом зі своїм командиром. Про таких, як він, кажуть – командир не за вислугою, а за покликанням. Адже саме війна виявила в ньому якості, притаманні справжньому воїну. Його підлеглі довіряють командирові своє життя, знаючи, що він зробить все, аби виконати поставлені перед ними бойові завдання без втрат.

Так само війна, дала хлопцю ще одне ім'я, яке в АТО називають позивним. За твердий характер і правильність рішень тепер його називають “Кремінь”.

– Народився я в чудовому прикарпатському місті Івано-Франківськ, – розповідає про себе “Кремінь”. – Там вчився і працював. Та війна покликала мене захищати Україну від ворожої навали. Тут я зустрів чудових хлопців, своїх бойових побратимів. Всі вони – з різних куточків нашої країни від заходу до сходу.

А на завершення розмови “Кремінь” попросив написати, що ні він, ні його підрозділ не залишать своїх рубежів. Адже ворог і так забрав в нас чимало землі.

Тарас Грень.

“Укроборонпром” розробляє програму реформування ОПК України на 5 років

Проект програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України, створеної фахівцями Державного концерну “Укроборонпром”, розглянули у рамках засідання спеціально створеної робочої групи. Концепція розрахована на близьку перспективу – до 2020 року.

Насамперед, програма спрямована на створення нової, раціональної та логічної структури ОПК, технічне переоснащення виробництва та використання усіх потужних можливостей науково-технічного потенціалу України. Не менш важливою є складова імпортозаміщення. Концерн стрімкими темпами налагоджує самостійний випуск усіх необхідних складових, які досі

постачалися з Росії. Наразі вже 30% номенклатурних найменувань підприємства “Укроборонпрому” виробляють власними потужностями.

На сьогодні підприємства Концерну вже збільшили своє виробництво більш ніж на 40%. Створено більше 2 тисяч нових робочих місць, а 2014 рік з прибутками завершили на 8 підприємств більше.

У Міноборони та Генштабі ЗС України обговорюють закупівлю партії гвинтівок під боєприпаси зразка НАТО

Про це з посиланням на джерела на своїй сторінці в Facebook повідомив журналіст Юрій Бутусов, передає УНН.

“В надрах Міністерства оборони та Генштабу народився проект закупівлі великої кількості штурмових гвинтівок під натовський патрон 5,56 x 45, а також великої кількості важких болтових гвинтівок калібру 12,7 мм (ка-

лібр 50) і 8,58 мм (338 калібр), теж під імпортовані боєприпаси”, – пише Ю.Бутусов.

Як повідомляв УНН, за даними Міноборони, на закупівлю озброєння і техніки до кінця 2015 року передбачається виділити 7,5 млрд грн.

Нагадаємо, экс-посол США Стівен Пайфер закликав Вашингтон надати Україні летальну зброю. Також, на думку дипломата, уряд США повинен звернутися до інших держав-членів НАТО про допомогу Україні.

Водночас федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель знову відмовилася поставити зброю в Україну. Зокрема, міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр рекомендував США відмовитися від поставок зброї в Україну, оскільки це лише збільшить кількість жертв.

Кабмін затвердив рекордне держзамовлення на оборонку

9 лютого уряд затвердив Державне оборонне замовлення (ДОЗ) на 2015 рік, яким визначається перелік зразків техніки та озброєння, їхня кількість, необхідні бюджетні кошти, а також конкретні оборонні підприємства, де протягом року будуть виконуватися роботи.

Про це повідомив український політик, колишній міністр оборони Анатолій Гриценко. Як передає DT.UA з посиланням на джерела в Кабміні, документ було прийнято на закритому засіданні уряду. Дане замовлення є рекордним за бюджетом за всю історію України. Сума замовлення у 6 разів перевищує асигнування минулого року.

Але загальна сума замовлення може значно збільшитися після розробки Мініном механізму видачі державних гарантій підприємствам-учасникам оборонного замовлення. На даний момент подібний механізм тільки розробляється. Крім того, Кабінетом Міністрів прийнято рішення, яке дозволяє оперативно приймати рішення про внесення змін до ДОЗ протягом декількох годин.

За даними видання, орієнтоване держзамовлення на закупівлю бронетехніки у вітчизняних підприємств бронетанкової галузі, поставки вітчизняних систем високої точності зброї, засобів радіоелектронної боротьби. До 15% коштів із загальної суми асигнувань будуть спрямовані на закупівлю озброєнь за кордоном. Крім того, в ДОЗ передбачається проведення низки науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок зі створення систем управління підрозділами Збройних Сил, а також засобів зв'язку.

На затвердження цього важливого документа Кабміну знадобилося 40 днів.

“Без цього документа жодне військове відомство не має права витрачати відпові-

дні бюджетні кошти, не має права укладати з оборонними підприємствами договорів (контрактів) на виконання робіт. Відповідно, розробка, виготовлення й поставка техніки затримується – для всіх силових структур України: для армії, Нацгвардії, СБУ, прикордонників, розвідок...”, – пояснив А.Гриценко на своїй сторінці в Facebook.

На думку політика, в умовах війни Державне оборонне замовлення повинне було бути затверджене урядом невідкладно, протягом доби після прийняття бюджету.

“Для цього проект треба готувати завчасно, паралельно із затвердженням Державного бюджету. Тим більше, що потреби військ і можливості оборонки відомі”, – зазначив нардеп.

Як повідомлялося раніше, державний концерн “Укроборонпром” планує збільшити виробництво танків у 24 рази.

Нагадаємо, за наказом Президента України Петра Порошенка підприємства оборонно-промислового комплексу України перейшли на цілодобовий режим роботи.

Українські миротворці допомагають боротися з вірусом Ебола

НАШІ В ЛІБЕРІЇ

У базовому таборі національного контингенту в Республіці Ліберія, особовий склад якого під егідою ООН виконує миротворчі завдання, відбулась робоча зустріч командування 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України з представниками офіцерського корпусу Міністерства охорони здоров'я та соціального забезпечення США.

Робочу групу американських військових очолює заступник командувача офіцерського корпусу Міністерства охорони здоров'я та соціального забезпечення США контр-адмірал Борис Лушняк. Український миротворчий загін представляв його командир – військовий льотчик першого класу полковник Петро Пліс.

У ході зустрічі сторони поінформували одна одну щодо завдань, пов'язаних з наданням допомоги уряду Ліберії в боротьбі з небезпечним вірусом Ебола.

– Фактично щодня екіпажі загону виконують польотні завдання в інтересах Всесвітньої організації охорони здоров'я та Всесвітньої продовольчої програми, – зазначив полковник Петро Пліс, акцентуючи увагу на

основних завданнях загону. – У найвіддаленіші куточки Ліберії українські миротворці доставляють необхідний вантаж та продовольство, за необхідності – лікарів Червоного Хреста. Крім того, були випадки, коли екіпажі вертолітних ланок загону піднімалися з режиму Stand by для доставки важкохворих у медичний центр в столицю країни місто Монровію.

Командир повідомив, що наразі невідомо, чи причиною захворювання транспортованих була лихоманка Ебола. Визначальним було вчасно їх доправити для надання необхідної медичної допомоги. Звичайно, усі завдання поза межами загону особовий склад як вертолітних ланок, так і служб наземного забезпечення виконує в засобах

спецзахисту, та й уся техніка після повернення проходить спецобробку.

У свою чергу, контр-адмірал Борис Лушняк, розповідаючи про діяльність офіцерського корпусу у Ліберії, зауважив, що ситуація, пов'язана з лихоманкою Ебола, наразі залишається складною.

На вертолітному майданчику 56-го окремого вертолітного загону, дислокованого на аеродромі Міжнародного аеропорту "Робертсфілд", американські колеги ознайомилися з авіаційною технікою, що знаходиться на озброєнні національного контингенту, можливостями трансформації Мі-8 у варіант MEDIVAC. Тут же було порушено ряд питань щодо співпраці та взаємодопомоги.

Сергій Фурдик. Фото автора.

Допомагають вижити

Сотні людей залишили міста і селища, які нещадно обстрілює артилерія терористів. Більшість з них не мали можливості взяти з собою все необхідне. У багатьох все майно було знищено вогнем.

Офіцери групи цивільно-військового співробітництва організували надання допомоги родинам переселенців, які зараз розмістились у селі Дачному поблизу Курахового. Ці люди були змушені залишити свої рідні домівки в Мар'їнці, Красногорівці та Авдіївці.

– У нас в сільраді зареєстровано понад чотириста біженців, – повідомив Дачненський сільський голова Сергій Столетов, – більшість з них мешкає у родичів і знайомих. Та є й такі, яким нема куди йти. Для двадцяти п'яток ми виділили окреме приміщення в дитячому садку. Ще приблизно ж стільки людей поселили в школі та конторі сільськогосподарського підприємства. Ми ставимося до них як до сусідів, які потрапили у біду. В основному, це люди похилого віку та родини з дітьми.

Військові приїхали до цих людей разом з

волонтерами фонду "Крила щедрості і турботи". Привезли теплий одяг, продукти харчування, медикаменти та засоби гігієни.

Також офіцери цивільно-військового співробітництва надали допомогу людям похилого віку, яких евакуювали з Авдіївки у село Білецьке.

– Ми надали цим людям продукти та засоби гігієни, – розповідає керівник групи цивільно-військового співробітництва підполковник Михайло Котелевський, – це суттєва допомога на перші часи. Зараз ми вже опитали цих людей, склали списки вкрай необхідних речей для них і розіслали їх усім волонтерським організаціям, які з нами співпрацюють. Близьким часом зможемо доставити їм те, чого вони потребують найбільше.

Владислав Назаркевич. "Крила України".

Планова перевірка майна Місії

УКРАЇНСЬКІ МИРОТВОРЦІ

Інспекторська комісія штабу Місії ООН у Ліберії перевірила техніку, спорядження та майно 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, особовий склад якого виконує миротворчі завдання на африканському континенті. Перевірці підпадало усе майно, що належить вітчизняному війську і сьогодні використовується українськими миротворцями в інтересах ООН, а відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння та систему компенсацій, підлягає грошовому відшкодуванню.

Інспектори штабу Місії ООН працювали як в базовому таборі, так і на вертолітному майданчику загону. Під час інспекції ретельно перевірялася бойова техніка, автомобілі автотранспортної групи, спеціальна техніка, засоби зв'язку, умови зберігання озброєння та майна. Окремо вивчався стан медичного забезпечення загону та умови проживання українських миротворців.

Підбиваючи підсумки перевірки, голова інспекційної комісії пан Ян Холашек зауважив, що усі члени комісії високо охарактеризували стан техніки, озброєння та об'єктів, що перевірялися.

– Український контингент, який вже понад десять років підтримує мир та стабільність у Ліберії, вкотре довів, що відмінно виконує взяті на себе зобов'язання та бережно експлуатує та зберігає ввірене йому майно. Це засвідчує професіоналізм кожного окремого військовослужбовця, а колективу додає авторитету, –

підкреслив Ян Холашек.

У свою чергу, заступник командира з тилу полковник Олександр Шевчук, дякуючи інспекторам за проведену роботу, зауважив:

– Головне в авіації – це

безпека польотів. Усе, що сьогодні було перевірено, певним чином на це впливає, а в кінцевому результаті є визначальним при виконанні щоденних завдань Місії ООН у Ліберії.

Сергій Фурдик. Фото автора.

З Богом в душі, з Україною в серці!

Священнослужителі благословили особовий склад Командування Повітряних Сил на ратну службу та освятили приміщення структурних підрозділів на території військового містечка.

Настоятель Храму Святого архістратига Михаїла Української Православної Церкви Київського Патріархату Вінницької Єпархії протоієрей Михаїл Бабій разом з секретарем Вінницької Єпархії протоієреєм Ігорем Сіранчуком здійснив освячення особового складу та приміщень структурних підрозділів Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Священнослужителі, котрі ще не так давно самі були свідками подій на Донбасі, окропили військових святою водою та побажали Божої допомоги у службі із захисту повітряного простору України.

– Ідею освячення офіцерів та працівників Командування підтримав командувач Повітряних Сил генерал-полковник Юрій Байдак. Сьогоднішній ритуал освячення стане для кожної віруючої людини, яка служить у нашому Командуванні, своєрідною панацеєю душевного спокою, яка налаштуватиме особовий склад на патріотичне виконання військового обов'язку і почуття відповідального служіння Вітчизні, – зазначив тимчасово виконуючий обов'язки начальника штабу Командування Повітряних Сил генерал-майор Віктор Гамора.

Водночас отець Михаїл сказав про те, що у Вінниці практично всі провідні конфесії різних віросповідань сьогодні об'єдналися та налаштовані взяти активну участь у проведенні душпастирської опіки над військовими.

За словами протоієрея Ігоря Сіранчука, Вінницька єпархія є ініціатором відродження та активного впровадження служби військового духовенства (капеланської служби) у Збройних Силах України.

– Сьогодні у Міністерстві оборони України затверджено Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах України. Її створення передбачається не тільки у війську, але також у Національній гвардії та Державній прикордонній службі, – зазначив протоієрей Ігор Сіранчук.

На завершення зустрічі протоієрей Михаїл нагадав про те, що у той час коли, на сході нашої Держави ведуться бойові дії, довіра до Церкви в суспільстві залишається найвищою, адже люди очікують від духовного провodu не тільки підтримки, а й орієнтирів на повернення миру в Україні.

Прес-центр Командування ПС ЗС України.

Діана Петреня:

“Робота в Міністерстві оборони – не кар’єрний ріст, а чергова сходи́нка волонтерської діяльності”

Вже кілька місяців Діана Петреня “живе” в Мінборони, генеруючи нові ідеї та реформи, впроваджуючи в життя нові стандарти якості харчування. Жінка в прямому сенсі слова “не вилазить з роботи”, посприяючи волонтерську і міністерську діяльність. Позивний “Богиня” просто за красиві очі ніхто не дасть, його потрібно заслужити. Час для розмови із журналістом Діана знайшла лише опівночі... А ще якийсь рік тому жінка спокійно займалась бізнесом в Миколаєві. Зараз про ці часи майже нічого не нагадує. Адже навіть місто проживання довелось змінити. Коли був створений “Волонтерський десант” в Мінборони, Діану особливо не запитували, чи бажає вона переїжджати із Миколаєва до Києва. Просто поставили перед фактом.

– Як погодилися на роботу в Міністерстві оборони?

– Батьківщина сказала: “Треба!” На місці є можливість впливати на систему і покращувати її. Питань за часи волонтерства накопичилось дуже багато, ми прийшли шукати відповіді на них. Я не подавала жодних заяв, мене просто відрядили, якщо можна так сказати. Дуже сподіваюсь, що мої намагання покращити ситуацію не минуть даремно.

– Із якими проблемами доводиться стикатись?

– Із певним опором системи, небажанням щось змінювати. В Києві немає відчуття того, що поряд іде війна, що усім намагання покращуватись. Хоча, насправді, дуже багато людей ідуть нам назустріч. Внутрішні узгодження у нас проходять досить швидко, активно і весело. Коли це все виходить за рівень Міністерства оборони, починаються страшні, жахливі історії. Траплялись ситуації, коли простий документ не могли опрацювати протягом двох-трьох тижнів. І це дуже сильно обурює. У нас є багато не опрацьованих законів. Таке відчуття, що вони були створені лівою ногою чиеїсь собачки. Багато проєктів гальмуються через міжвідомчі узгодження.

– Чому так відбувається?

– Я не знаю. Немає у них часу, щоб переглянути певні речі. З одного боку, логічно, що потрібно проходити усі ці узгодження, щоб подати свої ініціативи. З іншого боку, дуже багато людей поза Міністерством оборони не поспішають допомагати, не усвідомлюють, що іде війна. Це особисто моя думка. З бюрократією всередині Міністерства оборони ми більш-менш при звичайності справлялись. Так, все відбувається не так швидко, як нам, волонтерам, хотілося б. Проблеми вирішуються трохи довше, ніж ми звикли. Тут значно більше формалізму, бюрократії, паперів. Але це відбувається значно швидше, ніж зовнішні узгодження. На цьому етапі загальмовано дуже багато речей. Просто безкінечна кількість.

– Всередині Мінборони все відбувається досить легко?

– Так. У нас є підтримка Міністра оборони, є підтримка заступника Міністра оборони. Тому все відбувається просто. Але доводиться просити, щоб вони стимулювали решту департаментів, аби там також процеси відбувались дещо швидше.

– Яка ситуація із новими сухими пайками? Коли можна буде взяти готовий товар в руки?

– У нас нарешті завершилися медичні дослідження нових сухих пайків. Уже підготовлені абсолютно усі документи, на днях можна буде тес-

тувати продукцію. Хоча, аби взяти готовий товар в руки, має пройти ще якийсь час. Спочатку ми розробляли меню – орієнтувались і на американські пайки, і на французькі, і на німецький варіант. Безумовно, намагались,

щоб усе було збалансовано, з вітамінами, мікроелементами. Для цього нам необхідно було пройти внутрішні узгодження. Після цього пайок мав дослідити військово-медичний департамент. Зараз нарешті настала стадія апробації пайків. Грубо кажучи, ми вже можемо віддавати їх солдатам. Сподіваюсь, що це будуть люди в АТО, а не ті військовослужбовці, що просто сидять в частинах. Це все є обов’язковою процедурою, оминати яку неможливо. Попередні пайки проходили точно таку ж процедуру, тільки робили це значно довше. Щоб було зрозуміло, попередній пайок затверджувався майже два роки. Зараз ми будемо намагались максимально пришвидшити процес.

– Які переваги нових пайків у порівнянні зі старими?

– Почну зі смішного. В них хоча б буде ложка. Як був створений старий пайок? Сіли хлопці з Генштабу і на колінці написали, що туди має входити. Насправді, він не такий вже й поганий, але зовсім не смачний. В новому буде п’ять варіантів меню. Тобто це буде не просто три банки консервів, від яких нікуди не подінешся. В меню обов’язково буде входити перша страва, це достатньо важливий момент. Всі продукти будуть упаковані в спеціальну плівку, як в американських пайках. Ніяких залізних банок, які є вкрай незручними, не буде. Йдеться про зручну упаковку, яку солдат може покласти на живіт і розігріти. Важливою перевагою нових пайків є безполум’яний обігрівач. Можна буде залити його водою, покласти туди пакет з їжею, і вона розігріється. Крім того, в пайках будуть присутні різні смаколики, печиво, джеми, сир, солодоці, хліб. Виходить достатньо хороший набір.

– Яким чином укласте постачальника?

– В соціальних мережах запитували, по друзях, знайомим дзвонили. На даний момент ми не можемо підлаштуватися під одного постачальника. Це – некрасиво і неправильно. Не можна складати всі яйця в один кошик. У такому разі нас можна буде спокійно звинуватити в тому, що ми любимо інтереси одного постачальника. До того ж, є ризик. Хто знає, що може статись із цим постачальником? А ми будемо сподіватись тільки на нього. Ми орієнтуємось на те, що вже є заводи, здатні виробляти подібні упаковки і продукцію. Ці заводи готові прямо зараз виготовляти продукцію. Також ми, безумовно, розраховуємо на те, що після того, як пайки пройдуть апробацію, ми будемо забезпечувати технічні умови для них. Ці технічні умови однозначно викладе-

мо в технічний доступ.

– Тасмниць не буде?

– Без варіантів. Кількість сухпайків, звісно, буде тасмницею. А от що в цьому пайку – зовсім не тасмниця. Ми сподіваємось, що виробники зацікавляться. Подвійна стерилізація і спеціальна упаковка можуть бути популярними і в мирному житті. Вже зараз у супермаркетах продається аналогічна продукція, якщо не помиляюсь, Дніпропетровського заводу. Вона користується досить не поганим попитом. Ми, звичайно, запрошуватимемо всіх виробників. Це буде відкрита зустріч, де будемо намагатись зацікавити їх у тому, щоб вони погодилися розширювати виробництво. Хочемо, щоб максимальна кількість виробників взяла

участь.

– Вартість нового пайка буде дорожчою?

– Безумовно, попередник був дешевшим. Наразі ми займаємось врегулюванням матеріального моменту. Всі прекрасно розуміють, яка ситуація в країні. Всі прекрасно розуміють, що якщо ми не будемо годувати нашу армію, нам доведеться годувати армію противника. Сухпайок – один із найважливіших процесів харчування. Сухпайок – це те, що бійці їдять там, де немає можливості нічого приготувати. Ми аж ніяк не можемо економити на цьому. Та і вартість виходить не набагато вищою.

– Подальшими планами можете поділитись?

– Планів багато. Та поки що не хочеться їх розголошувати. В кінці лютого у нас буде важливий тендер. Міністерство оборони не закуповує продукти, ми закуповуємо послугу з харчування. Ми даємо певну суму коштів на кожного солдата за добу, і на цю вартість ми вже на виході хочемо отримати необхідні послуги. Якраз зараз у Міністра на підписанні – протокол, в результаті якого буде зібрано комісію, що буде включати в себе представників різних департаментів, антикорупційного комітету, усіх, кого тільки можна долучити. Будемо розглядати реальну вартість послуги. Коли будемо чітко розуміти реальні цифри, у нас з’являться певні важелі тиску. Величезна проблема в тому, що в нас ринок послуг харчування жахливо маленький. В

нас дійсно є лише кілька компаній, які протягом багатьох років годують нашу армію. Конкуренції практично немає. Це величезна проблема. Зараз ми розглядаємо варіанти кардинально іншої схеми годування. Нам потрібне конкурентне середовище. Немає конкуренції, відповідно ці компанії відчувають себе королями ситуації. Практично вони можуть що хотіти, те й робити.

– Проконтролювати якість харчування можливо?

– Наразі збираємось у кожній солдатській столовці повішати плакат із номером телефону, куди можна буде зателефонувати, якщо вам не сподобається, як вас нагодували. Насправді, гаряча лінія конкретно щодо харчування в Міністерстві оборони вже існує. Нам просто потрібно повідомити про це максимальній кількості бійців. Адже про існування цієї гарячої лінії не знав ніхто. Паралельно працюємо над створенням смс-порталу. Щоб можна було не просто подзвонити, а написати смс-ку, що у такій-то частині погано нагодували.

– “Тигра́м м’яса не докладають”?

– Саме так. На найбільш пікові дзвінки чи велику кількість скарг із однієї частини будемо реагувати. Обдумуємо формат і як оформити усе документально. Швидко за все, виїжджати-ме група типу “летючих голландців”.

– Як ситуація контролювалась до появи в Мінборони волонтерів?

– Взагалі, у нас командир будь-якого військового формування кожного тижня підписує акт про приймання. Тобто, весь контроль якості

ного контролю. От, як дві людини можуть все проконтролювати? Це просто фізично неможливо. Аналогічна ситуація – із ветеринарним контролем і у департаменті державних закупівель. Так, у них є лабораторія, але там сидить лише один дідусь і одна дівчинка. Вони просто фізично не можуть поїхати на кожне підприємство і зробити забір продукції. Насправді, це просто величезна проблема.

– Чому так відбувається?

– На мою думку, вони завжди там затуркани. До них постійно ходять перевірки, СБУ, та і маленька зарплата... Та і в такому темпі мало хто витримає. Я знаю в службі тилу кілька людей, які абсолютно точно ночують на роботі. І в департаменті держзакупівель точно так само є людина, що ночує на роботі.

– На волонтерську діяльність вистачає часу?

– Безумовно, інших варіантів немає. Я, перш за все, – волонтер, а потім уже все інше. Для мене робота в Міністерстві оборони – не кар’єрний ріст, а чергова сходи́нка волонтерської діяльності. Я навіть точно не пам’ятаю, як називається моя посада. Не заціклююсь на таких речах. Продовжую активно допомагати 79-й бригаді. Потреби завжди є однакові – не вистачає трусів, не вистачає носків, завжди не вистачає цигарок, кави, іноді просять смаколиків. Ну, і звичайно, є потреба у більш дорогих речах – тепловізорах, далекомірах, планшетах для артилеристів з програмами. Зараз не вистачає білих маскувальних сіток.

– Втомлює така активність?

– Насправді, дуже втомлює. Важко... Якби не було довгих узгоджень, на які іде чимало часу і нервів, було б значно простіше. Для ме-

лежить на командирів. Це є не зовсім коректно. Ми всі прекрасно розуміємо, яка зараз ситуація в країні і що комбригам зараз не до актив.

– Ледарів багато залишилось всередині системи?

– Ми спілкуємось із кількома департаментами, підрозділами. На диво, зараз залишились люди, які хочуть працювати. Наразі у нас страшний кадровий голод. До прикладу, в службі тилу у нас дві людини сидять у відділі ветеринар-

не дуже позитивним моментом стало призначення Неллі головою Департаменту держзакупівель, я точно знаю, що в цьому департаменті буде порядок.

– Чого прагнете досягнути?

– Надійного тилового забезпечення. Ми всі втомилась від війни. Але від того, як екіпірований боєць, від того, як він харчується, як він виспався, залежить наш мир тут.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.

15 ЛЮТОГО – ДЕНЬ ВШАНУВАННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Військовий льотчик 1 класу полковник Раїль Зіатдінов літає ось уже тридцять п'ятий рік поспіль. В цілому його вислуга складає 64 роки у пільговому підрахунку – пішов 36-ий календарний рік служби в армії...

Розповіді про цього військового льотчика саме сьогодні ми вирішили тому, що один із 35 років його військової біографії був найбільш складним та насиченим бойовою роботою – він пройшов у спекотному небі Афганістану, 26-у річницю виведення військ із якого усі "афганці" відзначають 15 лютого. Там молодий радянський льотчик-винищувач здійснив 215 бойових вильотів, скинувши на противника протягом 148 годин особистої участі у бойових діях, небагато немало, 178 тонн авіабомб різного калібру й призначення – 3 залізничні вагони бомб!

Раїль Зіатдінов народився на Уралі, в закритому містечку Свердловськ-45, 24 серпня 1961 року. Його батько, Мулланур Мулланурович, працював токарем на секретному військовому заводі та мав, як згадує син, золоті руки. Мати, Гульзіфа Гафєйвна, також була простою робітницею – муляром-штукатуром.

У родині Зіатдінових, як і в більшості татарських сімей, дитина була не одна. Раїль зростав разом із сестрами – старшою Розою та молодшою Лілею. До школи він пішов у Свердловську, а згодом родина переїхала до села Васькіне Нижньосергінського району Свердловської області. Там юнак завершив навчання й поїхав вчитися на льотчика. Втім, стати курсантом із першої спроби юнакові не пощастило. Він серйозно займався гирьовим спортом і, незадовго до вступу, отримав травму. Незначну, але вона стала на заваді, й прискіпливі військові лікарі не визнали його придатним, аж доки хлопець не пройде відповідне лікування.

Лікування Раїль пройшов, але до цього, Оренбурзького вищого військового авіаційного училища льотчиків уже не повернувся. Воно було училищем морської авіації, а юнак мріяв про кар'єру льотчика-винищувача – швидкість, стрімкість, маневр! Тож наступного, 1979 року він поїхав до Волгограда та вступив до славетного Качинського ВВАУЛ.

У курсантські роки майбутній льотчик освоїв навчально-тренувальний літак L-29 "Дельфін" – на той час цілком пристойну "літаючу парту", а зараз – відвертий мотлох (той самий, що терористична організація "ЛНР" видавала як власні "ВПС" і який артилерія АТО успішно знищила на летовищі разом із декількома іншими літальними апаратами!), а також винищувач МіГ-21СМ.

Наприкінці 1983 року відбувся випуск, і молодий лейтенант Раїль Зіатдінов у числі інших однокурсників прибув для подальшого проходження служби на Хмельниччину, в Старокостянтинівський авіагарнізон.

3 вагони бомб

До України льотчик прибув не один, а разом із молодією дружиною Таїсією. До того ж – прибули раз і назавжди: долею судилося так, що, крім відряджень до ДРА та Групи радянських військ у Німеччині, вся офіцерська служба Раїля Муллануровича проходила в Україні. Україна стала для сім'ї Зіатдінових їхньою другою батьківщиною, а для трьох доньок подружжя – і єдиною, адже всі вони народилися тут, на землі Шевченка й Франка.

До перших реальних бойових вильотів у лейтенанта та його однокашників залишалося 4 роки, тож молодим пілотам було, коли добре підготуватися. Більшість із них "за річку" летіли вже досвідченими військовими льотчиками 2-го класу, а там, в небі Афганістану, здобували крім бойового досвіду ще 1-й клас.

– Спочатку ми готувалися до того, що в Афган підемо раніше, у вісімдесят шостому році, – згадує полковник Зіатдінов. – У нашому 168-у винищувальному авіаційному полку була розроблена програма підготовки, за якою полк і почав готуватися до війни. Але "наверху" було вирішено інакше, і наш захід в Афганістан був перенесений на 1987 рік. Готуватися довелося вже за спеціальною програмою "Естафета".

Спочатку – безкінечні польоти зі свого аеродрому, згодом – бомбометання на авіаційному полігоні поблизу Миргорода, потім – відпрацювання вогневих завдань з гармати й НУРСів під Сатановим – навчально-бойової

роботи й польотів під час підготовки до ведення бойових дій вистачало. Вже у липні вісімдесят сьомого полк перелетів у Мари й там, у пустельній місцевості Туркменістану, готувався ще більш насичено. Протягом трьох тижнів льотчики-винищувачі отримали досвід бомбометання бомбами усіх наявних калібрів та 17 серпня полк на чолі з командиром підполковником Володимиром Алексеевим перелетів на аеродром Баграм.

Обстановка, як згадує колишній воїн-інтернаціоналіст, була дещо напружена – перед самим перельотом полку аеродром зазнав обстрілу. Але в цілому ні паніки, ні страху не було.

Старшому лейтенанту Зіатдінову одразу ж долучилися до бойової роботи полку не вдалося через раптове захворювання. А сталося це так. Щойно винищувачі перелетіли й облаштувалися на місці, як пішли знайомитися із сусідами – на аеродромі Баграм "сиділо" вісім окремих авіаційних частин, не рахуючи ще п'яти частин забезпечення. Ось і завітали старокостянтинівські авіатори до найближчих сусідів, штурмовиків. А ті мали власну сауну з басейном, у якій набирали крижану артезіанську воду, температура котрої коливалася між 4 та 10 градусами за Цельсієм. І ось від перепаду температур після купання у крижаній воді у Раїля сталося загострення гаймориту...

Через хворобу льотчик "випав" з планової таблиці польотів на цілих два місяці. Спочат-

ку він спробував виконувати польоти, але закладало пазухи носа й нічим було дихати... Після тижня перебування у кабульському госпіталі офіцер полетів до Ташкента – продовжувати лікування й проходити ВЛК. У полк льотчик повернувся наприкінці жовтня й одразу ж почав літати на МіГ-23 МЛД.

– Я до сих пір усім доводжу, що це – найкращий літак! – посміхається сивий молодцюватий полковник. – Так, звичайно, більш сучасні МіГ-29 та Су-27 – також прекрасні машини, але старий-добрий "двадцять третій" від того гіршим не став! Для виконання багатьох завдань, і в першу чергу – по наземних цілях – він значно зручніший та простіший у пілотуванні. Шкода, що свого часу він був знятий з озброєння Збройних Сил України – в АТО він нам сьогодні ой як став би у пригоді...

Відновивши втрачені навички пілотування, старший лейтенант включився у бойову роботу полку. А роботи винищувачам вистачало! Відсотків вісімдесят бойової роботи полку припадало на бомбоштурмові удари по наземному противнику – склади з озброєнням та боеприпасами, каравани й місця їх можливих стоянок, бази підготовки бойовиків тощо. Решта завдань – це прикриття дій авіації у районах поблизу афгансько-па-

"Ландшафтний дизайн" від військових інженерів

На Донецькому напрямку для сприяння в успішному виконанні завдань "крилатими піхотинцями" Високомобільних десантних військ Збройних Сил України залучені фахівці підрозділів інженерно-технічного забезпечення в складі рухомих загонів загорождення, зведених загонів та груп розмінування.

Щодня особовий склад зведених загонів, груп саперів здійснює інженерну розвідку місцевості, що дозволяє війнам-десантникам безпечно виходити на позиції та пересуватися. Як приклад, кожного дня групою саперів розмінується та знешкоджується від 12 до 15 вибухових предметів. Це – різні зразки нерозірваних артснарядів, які залишаються внаслідок обстрілу, або ж фугаси, встановлені сепаратистами.

Інженерні фахівці постійно здійснюють фортифікаційне обладнання позицій та рубежів у визначених районах, укріплюють їх для особового складу, техніки, облаштовуються вибухові та невибухові загорождення. Проводять маскування об'єктів, рубежів та підрозділів як природними, так і штатними засобами.

На вкрай небезпечних напрям-

ках можливого просування противника обладнують територія протитанковими мінними полями, шлагбаумами, обладнують заваляти і т.д. Варто зазначити, що при потребі спеціалісти інженерних підрозділів встановлюють важкі механізовані мости.

– Весь інженерно-технічний склад підготовлений до виконання завдань за призначенням. У кожного сапера, механіка-водія інженерної техніки – відповідні курси підготовки та навчання, практичний досвід, здобутий у різних місцях під егідою міжнародних організацій. Результат їх високого вишколу підтверджений професійним виконанням бойових завдань, часто під шквальним вогнем ворога, – зазначив відповідальний за інженерно-технічне забезпечення на Донецькому напрямку полковник Олег Коновалов.

Руслан Лінник.

ВІД ЛЬОТЧИКА ЗІАТДІНОВА

кистанського району, де була небезпека зустрічі з пакистанськими винищувачами F-16, та дистанційне мінування. Мінували авіаційними бомбами ОФАБ-100 та ОФАБ-250, в основному, караванні тропи. Особливо багато такої роботи припало на операцію, що так і називалася – “Тропа”.

По об'єктах противника винищувачі “працювали” різними авіаційними засобами ураження. В том числі – й ОДАБами, об'ємно-детонуючими боєприпасами, втім, такі бомби вони частіше всього не записували в документацію. Бувало, скидали й інші заборонені міжнародними конвенціями авіабомби – наприклад, кулькові. Але – не по живій силі противника, це було б насправді занадто жорстоко. Якось такими боєприпасами льотчиком довелося “працювати” по плато з саморобними пусковими ракетними установками.

– Бували й попереджувальні удари, – коментує ту подію вже далеких днів ветеран військової служби. – Під горою стояв радянський гарнізон. Нерідко з плато його обстрілювали з саморобних пускових установок. Робили душмани це так. Ракета встановлювалася на направляючі й встановлювався годинниковий механізм. У холодну пору – звичайний будильник, а в спекотну – колбочка з водою й поплавком. Місцеві бородаті кулібіни вираховували, за скільки годин із колби випарується вода, й знали, коли поплавок опуститься на дно й замкне контакт...

Того разу піхота отримала розвіддані, згідно з якими гарнізон мав бути обстріляний з плато у найближчий час. Запросили допомогу авіації. Винищувачі відпрацювали бойове завдання з використанням тих самих кулькових бомб, і коли піхота піднялася на плато, то бійці побачили там шокуючу картину: навіть трава була вся зрізана дрібними кульками, а близько ста саморобних установок з НУРСами – розтрощені вщент.

Літали постійно й багато. У тиждень бувало по 5-6 льотних змін. Під час кожної – один-два бойових вильоти, а у дні проведення широкомасштабних операцій – й до 4-5 вильотів. Й ніколи у старшого лейтенанта, а згодом – капітана Зіатдінова не траплялося відмов авіаційної техніки – МіГ-23 МЛД насправді був прекрасним літаком! До того ж у якісному виконанні бойових завдань та застосуванні літака МіГ-23МЛД допома-

гала добра льотна підготовка, отримана у 168-у вап, в Старкостянтинові.

– Мені щастило по службі та по життю з інструкторами та командирами, які навчали мене як льотчика та як офіцера, – говорить полковник Зіатдінов. – Деякі їхні настанови й навички, отримані під їхнім керівництвом, я й сьогодні використовую у льотній роботі та у повсякденній життєдіяльності. Як приклад якості виконання службових обов'язків командира й наставника – приклад тодішнього командира полку полковника Алексеєва, який як людина – тримав своє слово, як офіцер – беріг підлеглих, як командир – сам очолював виконання найбільш складних і небезпечних завдань та мав мужність відстоювати свою правоту перед вищим командуванням.

Молодому льотчикові щастило – насправді, жодної відмови. Але двічі траплялися незначні відмови у його ведучого, капітана Євгена Сімакова. Обидва рази відмовляв приціл. Тобто, він начебто й працював, а ось мітка на індикаторі лобового скла не горіла. Якось вони парою йшли біля Кабула на прикриття зльоту пасажирського літака з міністром закордонних справ СРСР Едуардом Шеварднадзе на борту. Завданням винищувачів було не допустити на встановлену відстань жодних літальних апаратів. І ось старший лейтенант Зіатдінов бачить на ІЛС мітку! Потім вони дізналися, що це було: афганський пілот вирішив підзаробити й виконати замовлення з перевезення транспортним літаком... гурту овець! Йшов він на Кабул із півдня, з боку Кандагара, на незначній висоті – під хмарами. І ось ведучий бачить його у прицілі, а ведучий немов осліп! Доповіли на КП. Там у цей момент відповідальним був начальник штабу полку підполковник Валерій Шегай, який і дав команду знищити ціль.

Раїль захопив ціль у прицілі, та більш досвідчений ведучий наказав йому зачекати: його бентежив той факт, що вони дуже повільно зближувалися – швидкість радянських винищувачів значно перевищувала швидкість зустрічного повітряного судна. Це не міг бути винищувач – скоріше за все, або транспортний літак, або навіть вертоліт. Сімаков знизився під хмари й візуально побачив порушника. Ним насправді виявився цивільний пасажирський літак.

– Озброєння вимкнути, відбій! – отримав команду ведучий.

Коли винищувачі благополучно повернулися на аеродром базування, то дізналися, що після посадки в кабульському аеропорту екіпаж афганського літака був затриманий. Але – живий! І в цьому заслуга досвіду й пильності радянських винищувачів.

Друга відмова прицілу у вже майора Сіма-

кова відбулася перед самим виведенням полку на рідну землю. Перелітати полк у Мари мав 1 вересня. І ось 31 серпня – своєрідний “дембельський акорд” – супровід “новеньких”, наступників, на бойове застосування в районі Асадабада. Неподалік від тієї місцевості – кордон, від якого буквально рукою подати до пакистанського аеродрому підскоку. Наступники “відпрацювали” й пішли додому, а Сімаков вирішив, як він потім пояснив, “попрощатися з Афганістаном”. Як? Дуже просто – парою пройти над скелястим кордоном! І знову в нього – відмова прицілу...

Раптом капітан Зіатдінов побачив у прицілі грубу мітку – мабуть, два літаки-винищувачі йдуть з цього аеродрому підскоку парою прямо на них! Віддалення – 55 кілометрів, треба приймати бій!

– Спостерігаю ціль по курсу... Ціль – швидкісна... Готовий до захоплення...

Очевидно, ведений нервував, коли доповідав ведучому, адже Євген майже нічого не зрозумів із його скоромовки, але здогадався: щось явно не так. А Раїль вже бачив: відстань – 50 кілометрів, і мітка розділилася на дві. Так і є: два F-16! Швидкість зближення велика, отже, швидкість противника – приблизно така ж сама, як і у них...

Зрозумівши небезпеку, ведучий пари МіГ-23 увімкнув оберти двигуна на “максимал” та зробив маневр від кордону. Відомий пилотирив його маневр. Радянські літаки почали ухилитися вглиб Афганістану. Повернули назад і пакистанці. Радянські пілоти лише встигли побачити інверсійний слід у небі – значить, “сусіди” йшли щонайменше на 10 тисяч метрів. Та й не дивно, адже гори там високі, за 5 тисяч!..

Повернулися, а вже наступного дня – додому, в Союз!

Додому капітан Раїль Зіатдінов повертався вже військовим льотчиком 1-го класу, кавалером двох орденів Червоної Зірки та стандартного для “афганців” набору – відзнаки “Воїну-інтернаціоналісту” та афганської медалі “Відв'язного афганського народу”. Забігаючи наперед, можна сказати, що протягом наступних чверть століття військової служби до них приєдналися ще й відзнаки Міністерства оборони України, Командувача Повітряних Сил ЗС України та ряд ювілейних медалей.

Повернувшись на Батьківщину, ще два роки капітан служив у рідному полку, а потім за заміною поїхав до Німеччини. Це був якраз доленосний для всіх німців 1990 рік, коли НДР перестала існувати, Берлінська стіна впала, й дві частини Німеччини, Схід та Захід, об'єдналися в одну державу – ФРН. Втім, два роки у ФРН йому прослужити таки дове-

лося – старшим льотчиком у винищувальному авіаполку на аеродромі Альтес-Лагер.

У червні 1992 року льотчик повернувся до Старкостянтинова. Але його рідної частини на той момент вже не існувало. Деякий час він пробув за штатом льотчиком у 85-у гвардійському винищувальному полку, який дислокувався на тому ж самому аеродромі, поки не був призначений у 1995 році командиром ланки.

Вже у 2002 році, з посади заступника командира ескадрильї з виховної роботи, майор Раїль Зіатдінов був переведений до Військ ППО – він став заступником командира авіаційної групи з виховної роботи в 40-у авіаційному крилі, у Василькові. Ще декілька років, і комеска підполковник Зіатдінов поїхав до Львова приймати посаду старшого інспектора-льотчика відділу підготовки та застосування авіації Повітряного командування “Захід”. Згодом протягом чотирьох років офіцер очолював службу безпеки польотів ПвК “Захід”, поки не був переведений до одного з управлінь штабу Командування Повітряних Сил.

За роки служби Раїль Муллаурович освоїв 5 типів авіаційної техніки – літаки L-29, L-39, МіГ-21СМ, МіГ-23 МЛ, МЛА, МЛД та МіГ-29, на яких налітав близько 1300 годин. Він продовжує літати, передаючи молодим льотчикам-винищувачам свій багатий бойовий і професійний досвід.

Склалося все й у сімейному житті. Як і у батьків, у Раїля Муллауровича троє дітей, щоправда, усі – доньки. Всі вже дорослі. Старші, Крістіна й Діна, вийшли заміж за офіцерів, мешкають у рідному для них Старкостянтинові та подарували батькам трьох онуків – Елеміра, Владислава та Данила. Молодша, Мар'яна, навчається у Київському державному медичному університеті імені Богомольця та мешкає із мамою у Василькові. Дружина офіцера Таїсія Володимирівна працює вчителю французької та англійської мов у сільській школі неподалік від Василькова. Ну, а сам глава сім'ї продовжує службу у Вінниці. У цей нелегкий для нашої держави та кожного з нас час, звичайно, бачитися доводиться не часто, проте Таїсія Зіатдінова – справжня офіцерська дружина й уміння чекати їй не позичати – дочекалася з Афганської війни, усе життя чекає з польоту, продовжує мужньо чекати й тепер. Ну, а в самого полковника роботи ще багато – на жаль, поки що збройний конфлікт на Донбасі не завершується, тож льотним частинам потрібні підготовлені льотчики, а це – і його робота. Робота вкрай важлива й необхідна.

Олексій Тригуб.
“Крила України”.

Притула придбав 20 авто для бійців АТО

– Я, заручившись фінансовою підтримкою друзів з ФБ-спільноти та інших небайдужих громадян, дійсно придбав вже двадцять машин, – коментує Сергій. – 8 полк, 80-а бригада, 72-га, “Донбас”, “Полтавщина”, тернопільський “Сокіл”, 81-а бригада, 11-й бата-

було б чудово! Завтра беру оптику. Валюту бракує, гривня знецінилась, тож вкотре прошу українців усього світу підсобити “твердою” копійкою, бо гривнями не встигаємо на то збирати!

Анастасія Олехнович. “Крила України”.

Телеведучий, актор та резидент української версії Comedy Club Сергій Притула допомагає українській армії із початку АТО. Сам Сергій ніколи не підраховує кількість допомоги, не хизується нею і не кричить про неї з телеекранів. Та допомога є дуже значною. Лише транспортних засобів за останні кілька місяців чоловіку вдалось придбати двадцять штук, загальною вартістю більше мільйона гривень. І, як запевняє телеведучий, ці двадцять є зовсім не межею його можливостей.

льйон “Київська Русь”, прикордонники і ще пару підрозділів, яких я зараз вже й не пригадаю, отримали транспортні засоби для різних потреб завдяки небайдужим українцям, що допомагають збирати кошти!

Актор обіцяє, що не буде зупинятись ні на мить. Адже, щоб пришвидшити перемогу, потрібно працювати.

– Якби ще той чортів долар з бісовим євро так не стрибали, то взагалі

10 років на бойовому посту

ЮВІЛЕЇ

Днями Повітряне командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України відзначило 10-у річницю з дня створення. Напередодні на території штабу командування відбувся урочистий мітинг, присвячений події. Привітати військових з нагоди ювілею прибули командири підпорядкованих частин, представники місцевої влади і духовенства, поважні гості, ветерани військової служби, волонтери та меценати.

та свободу".

На завершення заходу командир побажав всім, хто причетний до справи захисту Батьківщини, високої національної свідомості та патріотизму, глибокого усвідомлення свого громадянського обов'язку та відповідальності.

Слід зазначити, що в рамках проведення заходів відбулось відкриття музею, де створена експозиція сучасності та історії повітряного командування, зібрано експонати, що розповідають про організацію та життєдіяльність авіаційних, зенітних ракетних та радіотехнічних військ, військ зв'язку та частин забезпечення повітряного з'єднання.

Запрошений Митрополит Білоцерківський і Богуславський Августин, освятив музей і воїнів, які щодня виконують завдання із захисту повітряного простору, закликав присутніх молитись за Україну та її захисників.

Любов Киналь. м. Васильків.

Розпочався захід з державного гімну та хвилини мовчання за загиблими воїнами, які поклали своє життя заради миру і незалежності України. Командир Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Аркадій Вашутін привітав присутніх з річницею створення частини.

– Дякую всьому особовому складу повітряного командування, особливо тим, хто щодня стоїть на захи-

сті рідної землі в зоні проведення антитерористичної операції, за мужність, зразкове виконання військового обов'язку та вірність Військовій присязі, – зазначив командир ПвК "Центр". – Сьогодні у найскладніший час для нашої країни, в умовах неоголошеної війни між українським народом та російською армією, військовослужбовці Повітряного командування з честю та гідністю несуть бойове чергування з контролю над використанням повітряного

простору над територією України, а також попередження спроб порушення її повітряних кордонів. Сердечно бажаю всім Вам миру, добра і щастя, міцного здоров'я, сімейного благополуччя, злагоди і оптимізму, подальших успіхів та плідної праці в ім'я України! Слава Україні та її героям! Слава Повітряним Силам Збройних Сил України!

За багаторічну і плідну роботу в ім'я розвитку та становлення повітряного з'єднання ветеранів військо-

вої служби, запрошених гостей та кращих військовослужбовців було нагороджено подяками, грамотами, подарунками та сувенірами.

Окремі слова подяки від усіх військових генерал-лейтенант Аркадій Вашутін висловив меценатам: Михайлу Тітку, Олександрю Феню, Станіславу Гордієнку. Звертаючись до них, він наголосив: "Ваша людяність, щире серце, розуміння проблем допоможуть перемогти ворога, наблизити довгоочікуваний мир

Довідка.

25 січня 2005 року було сформоване Повітряне командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України.

Першим командиром став генерал-лейтенант Хрус Олександр Миколайович. Маючи ґрунтовні теоретичні знання та багаторічний практичний досвід, він сформував команду професіоналів, до якої ввійшли кращі військові фахівці: генерал-лейтенант Титаренко Олександр Іванович, генерал-лейтенант Зуєв Павло Павлович, генерал-лейтенант Дроздов Сергій Семенович, полковник Хомич Леонід Олексійович, полковник Курченко Сергій Олексійович, полковник Голубєв Олег Васильович, полковник Позняк Олексій Васильович та інші досвідчені військовослужбовці.

Сьогодні багато хто з них є гордістю Повітряних Сил Збройних Сил України,

саме вони стали надійним стрижнем повітряного командування і разом з особовим складом виконували найскладніші та найвідповідальніші завдання.

Щоденна самовіддана напружена праця всього особового складу швидко дала позитивні результати. Командир зумів згуртувати та повести за собою людей, чим завоював авторитет, повагу і шану всього колективу.

З 2008 по 2011 рік повітряне командування "Центр" очолював льотчик I класу генерал-лейтенант Титаренко Олександр Іванович. Вмілий керівник, талановитий організатор, вимогливий начальник, він примножив славні традиції і здобутки потужного військового з'єднання, зібравши колектив досвідчених військових: генерал-майора Романюка Валерія Миколайовича, генерал-майора Шайка В'ячеслава Євгеновича, генерал-майора Черепенька Ігоря Вікто-

ровича, полковників Безкутського Миколу Анатолійовича, Даценка Бориса Михайловича – справжніх патріотів України, кому небайдужа доля армії і доля країни, які з честю продовжили справу наставників.

Протягом 10 років особовий склад успішно виконував поставлені завдання за призначенням, чим затвердив статус надійності та безпеки повітряного командування.

З початку заснування повітряного командування підпорядковані частини та підрозділи брали участь у багатьох командно-штабних навчаннях ("Чисте небо-2006", "Артерія-2007", "Рішуча дія – 2008", "Взаємодія – 2010", "Безпечне небо-2011", "Адекватне реагування-2011" та "Перспектива-2012").

Високу бойову готовність та професіоналізм продемонстрували чергові сили в ході проведення ігор чемпіонату Європи

з футболу (Євро-2012). З 4 визначених міст України, де проходили фінальні матчі, в зоні відповідальності повітряного командування з охорони повітряного простору знаходились три міста – Київ, Харків, Донецьк.

До виконання завдань антитерористичного забезпечення залучалось понад 3,5 тисяч військовослужбовців, більше 500 одиниць озброєння і військової техніки.

Протягом серпня-вересня 2013 року пілоти ПвК взяли активну участь у міжнародних авіаційних показах в Угорщині, Польщі, Словаччині, Чехії.

Льотний склад показав високу майстерність і виучку під час динамічного показу на літаках Су-27 та Су-27 УБ.

У вересні 2013 року визначені підрозділи авіації, ЗРВ, РТВ залучались до виконання заходів міжвидової підготовки, зокрема під час проведення дослідницьких двосторонніх командно-штабних на-

вчань "Осінній циклон-2013".

Повітряні Сили Збройних Сил України є одним з головних носіїв бойового потенціалу Збройних Сил нашої держави, а Повітряне командування "Центр", в підпорядкуванні якого – 29 військових частин, розташованих на території 13 областей, надійно стоять на сторожі повітряного простору України.

Попри всі труднощі, та реформування Збройних Сил України, відбулись організаційні заходи, що дозволили зберегти кадровий потенціал, відстояти право на повноцінне життя та функціонування військового організму.

Але попереду на особовий склад повітряного командування чекає велика, складна і напружена боротьба за свободу, незалежність, за цілісність і недоторканність наших кордонів, за мир для всіх українців, які довіряють і вірять людям у погонах.

БОЙОВА ПІДГОТОВКА

Воїни-гвардійці передають досвід участі в АТО мобілізованим

У Гвардійському ордену Червоної Зірки факультеті військової підготовки Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" на курсах перепідготовки та підвищення кваліфікації триває підготовка офіцерів, призваних із запасу під час 4-ї хвили мобілізації.

Так, близько 100 військовослужбовців відновлюють свої командирські навички та опановують нові знання. До 70% від усіх занять проводиться на техніці та озброєнні.

– До нас на навчання прибули здебільшого офіцери-танкісти, військові хіміки, фахівці з ремонту бронетехніки та інші. Для скорішої постановки мобілізованих воїнів до строю у нас є усе необхідне: досвідчені викладачі з досвідом участі в АТО, спеціальна

техніка та тактичне поле. Зауважу, що кращі воїни-гвардійці передають свої знання слухачам курсів, – зауважив начальник факультету полковник Олександр Серпухов.

По завершенню курсів підготовки та підвищення кваліфікації військовослужбовці будуть призначені на посади офіцерського складу у частинах чи підрозділах Збройних Сил України.

Дмитро Горбунов. м. Харків.

Українські артилеристи завдають ворогу значних втрат

На Донецькому напрямку воїни-артилеристи Високомобільних десантних військ та Сухопутних військ ЗС України штатним озброєнням продовжують завдавати ворогу значних втрат. Особовий склад артпідрозділів успішними контрударами наносить вогневе ураження по артилерійських та мінометних батареях, установках реактивних систем залпового вогню, місцям зосередження та розташування сепаратистів. Безповоротних втрат українські артилеристи завдають ворогу на місцях зберігання, ремонту бойової техніки, озброєння, знищують склади та бази зберігання боєприпасів.

– Як тільки “крилаті піхотинці” зайняли дані рубежі на Донецькому напрямку, сепаратистами вівся їх цілодобовий шквальний артобстріл із різних зразків озброєння. Але професійні дії українських артилеристів дозволив швидко перебрати вогневу ініціативу в свої руки, в разі зменшивши обстріли ворогом як населених пунктів, мирних громадян, так і місць розгортання особового складу ЗС України, – зазначив офіцер Високомобільних десантних військ.

За мінімальними підрахунками, тільки за крайні

десять днів воїни-артилеристи знищили колону техніки й озброєння, бойову та автомобільну техніку, живу силу противника, декілька складів із боєприпасами, подавили велику кількість артилерійських батарей.

Варто зазначити, що укомплектованість штатним озброєнням артилерійських підрозділів ВДВ, які виконують завдання в зоні АТО, відповідає сучасним вимогам ведення гібридної війни.

Руслан Лінік.

Черговий виток Російських психологічних операцій

Зрозумівши, що бойовий дух бійців Збройних Сил України, які охороняють Дебальцевський плацдарм, не зламали, адепти “руського міра” вдаються до різноманітних інформаційних провокацій. От, наприклад, такі смс-повідомлення почали надходити на телефони наших солдатів. Зрозуміло, що таким чином фахівці російських інформаційно-психологічних операцій пробують посіяти паніку серед наших воїнів. Однак вони лише викликають сміх і, навпаки, сприяють підняттю бойового духа.

– Ми спочатку не зрозуміли, що це за повідомлення, – розповідає один з хлопців. – А коли збагнули, що це – чергові “сепарські” жарти, то просто посміялись. Адже зрозуміло, що, не маючи змоги перемогти нас силою російської зброї, вони пробують вдаватися до підлих і нерозумних провокацій, щоб розхитати наш патріотичний настрій. А це означає, що ми сильні і вони нас бояться.

Тарас Грень. Фото автора.

Громадяни Росії воювали і загинули на території України

Ось ці документи нещодавно забрали воїни 128-ї механізованої бригади з трупів російських найманців, яких було знищено під час чергового бою. З паспортів видно, що в бою на Дебальцевському плацдармі беруть участь громадяни Російської Федерації. Зокрема, – Євген Миколайович Бугров, народжений 23 липня 1976 року та зареєстрований у місті Тюмень.

За словами українських воїнів, кремлівські покровителі фейкових ідей створення “руського міра” вдосконалили окоманіювання у справі приховування присутності громадян Росії у складі бойовиків терористичних організацій ЛНР та ДНР. Так, наприклад, вже відомий нам Євген Бугров, за іншими знайденими в нього документа-

ми, є бійцем ДНР. Про це свідчить відповідний військовий квиток. За словами солдата, який знищив цього російського найманця, Бугров мав сучасне спеціалізоване обмундирування морської піхоти Збройних сил РФ та вів себе на полі бою як добре підготовлений воїн.

Так само не зрозуміло, звідки в іншого нейтралізованого бійця ДНР, Івана Михайловича Будриса, нібито за паспортом громадянина України, страхове свідоцтво обов'язкового пенсійного страхування Російської Федерації, випсане на його ім'я. Погодьтеся, це викликає багато питань.

Наразі власники цих документів загинули. Вони поклали своє життя за примарні ідеї створення квазідержав ЛНР та ДНР. І дуже хочеться вірити, що ті, хто завербував і відправив цих громадян на війну у сусідню державу, розкажуть рідним і близьким цих людей всю правду про їх смерть.

Тарас Грень.

Триває евакуація жителів Донбасу

Військовослужбовці Збройних Сил України продовжують активно захищати мешканців Дебальцевого від артилерійських ударів російських найманців. Як розповіли представники групи цивільно-військового співробітництва, з цього міста було евакуйовано кілька сотень мирних громадян, людей літнього віку та дітей.

– Загалом, вдалося вивести близько 700 осіб, – наголосив керівник групи цивільно-військового співробітництва з позивним “Со-кіл”. – Колона складалась з автобусів, які надали нам як волонтери, так і підрозділи ДСНС. Під час руху колону охороняли підрозділи Збройних Сил України та супроводжували мобільні патрулі ДАІ. На щастя, бойовики дотримались наших пропозицій і не обстрілювали транспорту з цивільними людьми, які змушені покинути власні домівки через постійні обстріли артилерією адептів “руського міра”. На вимушених біженців чекають спеціально підготовлені для їх проживання домівки та навіть цілі містечка.

Також керівник групи цивільно-військового співробітництва повідомив, що військовослужбовці Збройних Сил України надають

допомогу і тим, хто за різних обставин відмовився від евакуації. Кожного дня представники СІМІС обходять бомбосховища, підвали та інші місця, де переховуються громадяни, і розносять питну воду, медикаменти та речі першої необхідності.

Незважаючи на всі заяви керівників терористичних угруповань ЛНР та ДНР, Дебальцевський плацдарм і досі тримається. Так званого “котла” просто не існує. Дороги до Дебальцевого знаходяться під контролем військовослужбовців Збройних Сил України. Важливі ділянки та мости охороняються посиленими блокпостами. Бойовий дух наших солдатів високий, і вони заявляють, що не віддадуть ворогу ані сантиметра рідної землі.

Тарас Грень.

Герої-десантники повернулися додому

У рамках чергової ротації до пункту постійної дислокації прибули понад 30 військовослужбовців 80-ї окремої аеромобільної бригади, які брали участь в антитерористичній операції на сході країни.

Майже 2 місяці вони виконували бойові завдання у населених пунктах Кримське, Штормове, Щастя, Лисичанськ, Трьохзібенка та багатьох інших, де успішно протистояли натискам бойовиків та російських найманців.

На території частини своїх чоловіків, синів, побратимів вже чекали рідні та близькі, товариші по службі, просто небайдужі мешканці, які разом розділили щасливі миті повернення додому вірних синів Батьківщини.

www.mil.gov.ua

НАША ВІДПОВІДЬ РОСІЙСЬКИМ ЧЕМБЕРЛЕНАМ

Фашисты, кругом одни фашисты...

Недавно к нам в редакцию случайно попал экземпляр газеты “Десантники России” – печатного органа Союза десантников России. Ещё год назад все мы читали бы это издание с удовольствием и, более того, – с уважением. Читали бы про своих братьев по оружию, бывших однокурсников и сослуживцев, с которыми, как говорится, не один пуд соли съели и с которыми некогда за “рюмкой чая” с уверенностью говорили о том, что никакая сила не заставит нас встать в окопах друг против друга. Однако после событий кровавого 2014 года, когда сначала “вежливые зелёные человечки” практически без единого выстрела “отжали” Крым, а потом начались события на востоке Украины, всё стало совсем по-другому.

Если в Крыму наши военнослужащие попросту не могли ничего понять и уж никак не могли поверить в то, что российские военнослужащие вмиг стали нашими смертельными врагами, то там путинский сценарий прошёл – Крым мы вынуждены были оставить. Кремлёвский фюрер решил, что так же легко ему достанется и Донбасс, и другие восточные и южные области Украины – тот самый выдуманный им и его карманными политехнологами “Юго-Восток”, которого и в природе-то не существует, поскольку никогда такой регион Украины в подобном контексте не упоминался. Ан нет! Украина и украинцы на тот момент уже в апреле минувшего года, поняли, с кем имеют дело, а потому встретили врага во всеоружии. И, если бы проблема была только лишь в российских агитаторах и “добровольцах”, тогда в небольшом количестве, конфликт на Донбассе давно бы закончился, и не было бы ни свисте миллиона беженцев, ни десятков тысяч погибших и искалеченных, ни сотен тысяч лишившихся крова людей. Не было бы, кстати, и тысяч “двухсотых” россиян разных национальностей – как добровольцев, так и наёмников и, наконец, кадровых военнослужащих, включая солдат-срочников.

Но нет! “Императору Всея Руси Великия”, но без Малыя и Белья показалось этого мало! Геополитические планы Путина шли далеко вперёд, и шизофреническая идея так называемого “русского мира”, который, очевидно, надобно создать, не испрашивая на то согласия соседей, требовала пропагандистским словом и штыком присоединять к “Великия” те самые “Малыя” и “Белья”. А ежели получится – продолжать экспансию далее, захватывая соседние государства в стремлении воссоздать империю сначала в рамках границ бывшего СССР, а там – чем чёрт не шутит – обратить свой взор на финнов и поляков, идя к старым границам Российской империи. И пошли тогда на Восточную Украину сначала небольшие группы и отряды добровольцев, воюющих за идею, и наёмников, откровенно зарабатывающих деньги. Пошло через дырявую границу сначала стрелковое вооружение, а потом и боевая техника. Когда же российское руководство увидело, что практически уничтоженная за два десятилетия ворами в погонах и вчерашними гражданами РФ, ставшими министрами обороны Украины, украинская армия быстро восстанавливает утраченный потенциал и мобилизуется, в ход массово пошло тяжёлое вооружение, а к наёмникам добавились регулярные части и подразделения российской армии. Для начала украинские сёла и колонны украинских войск обстреливали с российской территории, затем чуть ли не открыто ввели батальонные и ротные тактические группы. И вот война на Донбассе длится уже десятый месяц...

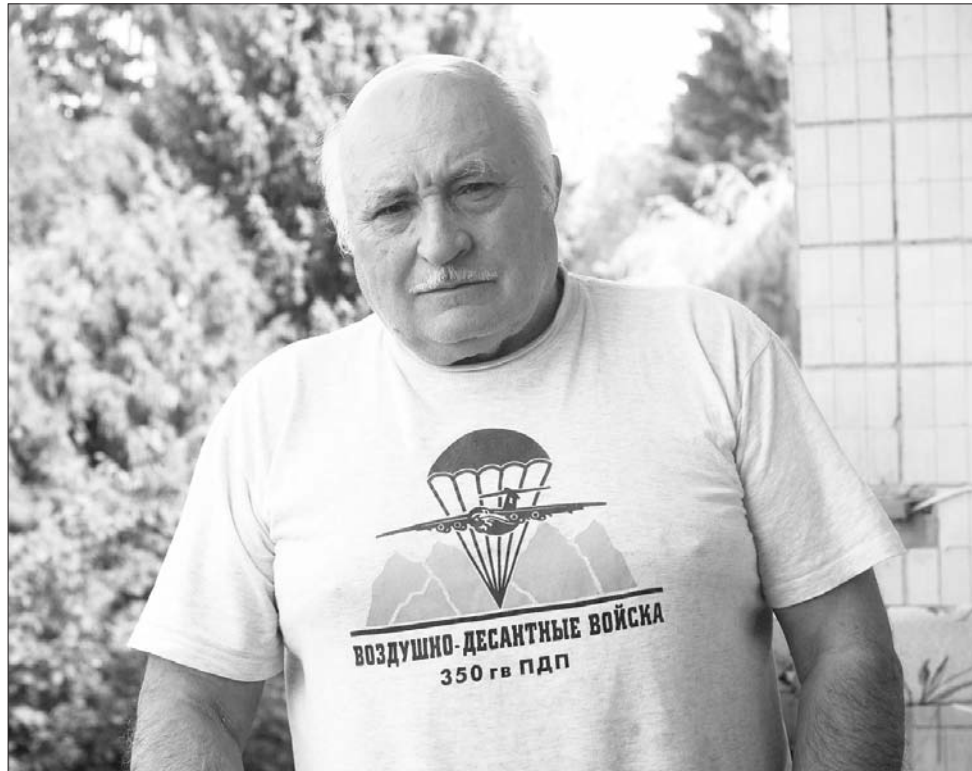
И после всего этого – газетка, в которой во всю вторую страницу опубликовано воззвание ещё недавно уважаемых не только в России, но и в Украине, и в других бывших советских республиках ветеранов Афганской войны! Под названием “Совместное заявление ветеранских организаций России” и за подписями полковника запаса Ф.Клинецевича (от Российского союза ветеранов Афганистана), Героя Советского Союза генерал-полковника В.Востротина (от Союза общественных организаций ветеранов десантных войск “Союз десантников России”), полковника запаса Г.Шорохова (от Всероссийской общественной организации “Боевое братство”) и ветерана груп-

пы “Альфа” майора запаса И.Шевчука в номере от 29 сентября 2014 года был напечатан злобный и лживый пасквиль против Украины с открытым призывом к россиянам ехать воевать на украинскую землю!

“На Востоке Украины (спасибо, хоть уже формулировка – не “Юго-Восток!” (прим. авт.)) разворачивается народное сопротивление фашиствующей “майданной власти”, которая при помощи бомб и снарядов пытается установить в стране свои порядки...” – так начинается этот, с позволения сказать, манифест. И вот нам хочется спросить Вас, некогда уважаемый нами легендарный командир 345-го парашютно-десантного полка, а ныне – теряющий уважение нашего офицерского братства господин Востротин. Вас, известный всем или почти всем украинским афганцем и, увы, также затесавшийся в эту компанию товарищ Клинецевич, и вас, другие авторы “заявления”: а вы сами-то хоть в Украине в последний год были? Вы СВОИМИ ГЛАЗАМИ видели укрофашистов, о которых пишете, “майданную власть” и те самые бомбы и снаряды? А мы видим ежедневно и ежедневно! Видим, как под видом гуманитарных

даёт с волонтерами свои шапку и тулуп! Видим, как десятки тысяч украинских детей шлют письма и рисунки солдатам, мастерят для них игрушки-обереги и плетут синие-жёлтые “фенечки”!

А знаете ли вы, братцы “афганцы”, что на Майдане, который вы поминаете к месту и не к месту, стояли также и так называемые афганские сотни – ваши боевые побратимы! А в курсе ли того, что в составе сил АТО в частях Вооружённых Сил Украины, МВД, Национальной гвардии и добровольческих батальонов, которые сегодня также вливаются в состав силовых структур, воюет более тысячи ваших боевых друзей, ветеранов Афганской войны? А то, что уже около сотни из них сложили головы за свободу и территориальную целостность своей Родины, а несколько сотен получили ранения? Кроме того, ветераны Афганской войны украинского Союза ветеранов Афганистана работают инструкторами, готовят украинских воинов к ведению боевых действий, доставляют в зону проведения АТО гуманитарные грузы,

конвоем на нашу землю прибывают ваши “добровольцы” из числа наёмников и контрактников-военнослужащих, а также сотни танков, боевых машин пехоты и десанта, орудий и установок залпового огня, зенитные ракетные и тактические ракетные комплексы, комплексы РЭР и РЭБ, не говоря уже о десятках тысяч единиц стрелкового вооружения и гранатомётов! Видим ваших “заблудившихся” десантников и зажавшихся от безнаказанности казачков, объявляющих то, что готовы служить Владимиру Путину как императору! Видим в то же время, как весь украинский народ, как один, как в Отечественную поднялся и – кто пошёл добровольцем, кто был мобилизован и отправился на передовую, а кто не может – несёт на пункты сбора помощи участникам антитеррористической операции продукты и медикаменты, тёплые вещи и всё необходимое! Видим, как старенькая бабушка пересылает “солдатику” свою пенсию, а дед, который уже в силу возраста не может держать оружие, пере-

занимаются освобождением пленных и многим другим. Это – ваши боевые друзья. Так как вы могли пренебречь неписанными законами боевого братства? Разве стоит разменивать его в угоду чьим-то политическим амбициям?

В своём воззвании вы пишете: “...Наши отцы и деды освободили мир от нацистской чумы!”. Что, только ваши, то есть русские? А вы вообще в курсе, что Украина в годы войны пострадала гораздо больше России, приняв наравне с Белорусью на себя первый удар и полностью повав под гитлеровскую оккупацию? Вот лишь некоторые цифры. Военные действия Второй мировой войны происходили на территории Украины 40 месяцев – с 22 июня 1941 до 28 октября 1944 года. Общие людские потери Украины составили тогда около 9 миллионов человек – в годы войны погиб каждый шестой житель Украины. Более двух миллионов украинцев вывезли на принудительные работы в Германию. Полностью или частично на территории Украи-

Совместное заявление ветеранских организаций России

от Российского союза ветеранов Афганистана
Полковник запаса, кавалер трех боевых орденов
Ф.Клинецевич

от Союза общественных организаций ветеранов десантных войск «Союз десантников России»
Генерал-полковник, Герой Советского Союза
В.Востротин

от Всероссийской общественной организации ветеранов «Боевое братство»
Полковник запаса, кавалер двух боевых орденов
Г.Шорохов

от Общероссийской организации «ОФИЦЕРЫ РОССИИ»
Майор запаса, ветеран группы «Альфа»
И.Шевчук

ны были разрушены более 700 городов и 28 тысяч сёл, без крова остались около 10 миллионов человек. Было уничтожено более 16 тысяч промышленных предприятий. А сотни мощнейших заводов и фабрик союзного значения, эвакуированные на Урал, стали основой современной промышленности этого региона. Кроме того, в 1941-1944 г.г. на украинской земле были сосредоточены главные силы Вермахта – от 57,1 до 76,7% общего количества дивизий. 60% из них было разгромлено именно на территории Украины.

А сколько уже в наши дни на востоке Украины разрушено населённых пунктов, а в них – десятков тех же заводов и фабрик, сотен и сотен жилых домов, убито и искалечено десятки тысяч граждан Украины?! И – кем? Теми, к кому с фашиствующими призывами обращаются российские ветераны “афганцы”?! Достаточно будет вспомнить недавние террористические акты с десятками погибших и более чем сотней раненых украинцев, из которых – лишь малая часть являлась военнослужащими – в тылу АТО, в Мариуполе и Краматорске! Их кровь – на руках террористов, из которых – лишь небольшой процент являются местными сепаратистами, а подавляющее большинство – наёмники из России и кадровые военнослужащие ВС РФ. А это означает, что кровь и тысячи погибших украинцев – в первую очередь на руках тех, кто призывает россиян к “освободительному походу на Юго-Восток Украины”!

Возвращаясь к теме вклада украинского народа в Великую Победу, стоит также вспомнить и о том, что по удельному весу в Вооружённых силах СССР, по количеству удостоенных звания Героя Советского Союза и других боевых наград украинцам и выходящим из Украины принадлежит второе место. Они же возглавляли большинство из 15 фронтов, были широко представлены среди других полководцев и военачальников. В войсках 1-4 Украинских фронтов в строевых, преимущественно пехотных частях и соединениях, украинцы составляли 60-80% и принимали самое активное участие в освобождении своей родины от фашистских захватчиков. Вы В КУРСЕ ВСЕГО ЭТОГО? Естественно! Вы же учили историю! И теперь вы думаете, что мы, дети и внуки Солдат Победы, вдруг стали фашистами? Вся страна? Вас не смущает то, что среди бойцов АТО, включая даже пресловутый Правый Сектор, чуть ли не большинство говорит по-русски? Вот оно, “притеснение русскоязычного населения” в качестве наглядного примера!

2014 год стал своеобразным Рубиконом в отношениях между нашими государствами, и к прежним добрососедским отношениям возврат если и возможен вообще, то,

Советы нашим ребятам в зоне АТО от “афганца”. Это может спасти жизнь!

На днях в социальных сетях и многочисленных блогах в Интернете начали распространять советы бывалого воина-“афганца” украинским бойцам, отправляющимся в зону проведения АТО. Как выжить в условиях ведения боевых действий, что предпочесть из экипировки и медикаментов? Об этом и не только устами воина-интернационалиста, пожелавшего остаться неизвестным, и наша газета расскажет своим читателям, многие из которых уже прошли горнило АТО, а многие – только собираются на объятый пламенем войны Восток.

увы, очень нескоро. И сможем ли мы, украинцы и русские, стать действительно равноправными соседями и партнёрами? Ведь Москва все время вела политику доминирования относительно других народов и республик сначала Российской империи, а затем – Советского Союза, и других форм отношений, как показал последний год, она не понимает.

Можно было бы ещё долго и много говорить о ваших призывах к “добровольцам”, которые либо направляются в Россию “грузом 200”, либо, попадая в плен, признают, что не видели никаких фашистов или карателей, либо возвращаются домой калеками и становятся никому не нужной обузой. Можно в контексте разговора о коллаборационистах времён Второй мировой напомнить о том, что бандеровцы и УПА воевали в первую очередь против гитлеровцев, и лишь во вторую – против Красной армии. Тогда как в составе Вермахта и Люфтваффе воевало исключительно против своих соотечественников свыше миллиона русских – как белоэмигрантов, так и сдавшихся в плен предателей.

Но мы сделаем иначе. Если благодаря “чудесам прогресса” – Интернету – вы все же прочитаете эту статью, хочется, чтобы вы задумались над словами героя материала, опубликованного в одном из номеров газеты “Крила України”. “По моему убеждению, так и получилось, что из-за некоторых неправильных решений российского руководства сегодня проливается кровь и идет война”, – так считает ветеран ВДВ, командир одного из первых так называемых бронедесантных полков ВДВ СССР полковник в отставке Юрий Борецкий. Это его 66-й отдельный гвардейский самоходно-артиллерийский дивизион 98-й гвардейской ВДД впервые в мире в 1975 году выполнил десантирование штатного вооружения. Это его 350-й гвардейский парашютно-десантный полк 103-й гвардейской ВДД опять-таки впервые в мире десантировался в полном составе с боевой техникой. Многие из его бывших подчинённых со временем возглавили части и соединения ВДВ сначала СССР, а затем – России, стали генералами. И никогда он не мог даже представить в страшных снах, что его боевые побратимы поднимут оружие против нас, ещё вчера бывших братьями! Горько и больно старому полковнику, уже как лунь седому, но ещё по-десантному крепкому...

А теперь ответьте вы, авторы “заявления”. Ваш авторитет среди тысяч военнослужащих, в том числе – и украинских был непрекаемым. Зачем же вы его теряете в угоду интересам путинской клики? Неужели вы действительно настолько наивны, что верите кремлёвской пропаганде о событиях в Украине? Так приедте, встретитесь с боевыми побратимами и спросите у них! Посмотрите, в конце концов, своими глазами! Если же вы сознательно говорите “чёрное” на белое, что ж... Бог каждому из нас судья. Только... Пока это не прекратится, так и будут гибнуть наши ребята, так и будут встречать цинковые гробы российские матери в угоду маленькому фюреру из Кремля и его амбициям...

Доколе?..

**Олексій Тригуб.
“Крила України”.**

Список снаряжения для войны! Не для турпохода!

Наши ребята должны знать это, как Отче наш, и я прошу всех небезразличных максимально активно распространить нашим военным в зону боевых действий и в подготовительные лагеря!

Это, на мой взгляд, круче, чем бронезилет!

Снаряжение и экипировка

1. 2 рюкзака. Один обозный, второй штурмовой 25 л (штурмовой с быстрым сбросом).
2. Наколенники жесткие. И, если возможно, налокотники (при первых выстрелах в бою боец падает на колени, может разбить чашечки).
3. Туристический коврик (карегат).
4. Разгрузка.
5. Бронезилет.
6. Активные наушники.
7. Баллистические очки.
8. Бронешлем или, в худшем варианте, каска.
9. Фляга или гидратор.
10. Кусачки для ногтей (через две недели отрастают, ножом не обрежешь, ломаются, когда вставляешь рожок в автомат, сильная боль).
11. Компас.
12. Паракорд (легкий нейлоновый трос), 20 метров.
13. Вилка, ложка.
14. Грим. Зеркальце.
15. Набор ниток и иголок. Спички. Тальк.
16. Стрелковые перчатки.
17. Скотч прозрачный (привязать гранату при растяжке к дереву, порвался берц – обмотал и побежал дальше).
18. Фонарь. Нож. Часы со стрелками.
19. Армейская рация, бинокль, дальномер.
20. Средство от насекомых (не вонючее).
21. Мусорные мешки для воды. К низу мешка привязываешь камушек, пробиваешь дырку, расправляешь мешок на ветках, внутрь бросаешь ветки, из-за перепада температур получается конденсат, подставляешь емкость под мешок, за сутки от 200 до 300 граммов воды из конденсата.
22. 1 кг сала мешается со 150 гр чеснока, перец и соль по вкусу, перекручивается через мясорубку. Шприцом без иглы заталкивается в тюбик от зубной пасты или в другую емкость. Хранится до полугода даже в жаре. Очень калорийно (можно применять, не останавливая марш-бросок).

Одежда и обувь

1. Берцы: чтобы не пропускали воду и были легкие (обр. рыбьим жиром или салом).
2. Носки шерстяные, высокие, 5 пар (выводят пот, не дадут натереть ноги).
3. Прокладки женские, большие (в берцы, впитывают пот).
4. Плотные штаны и куртка.
5. Термобелье. Несколько маек, только хлопок.
6. Маскхалат (и летний, и зимний).
7. Флисовая куртка (вместо свитера, она легче, вес очень важен).
8. Зимние сапоги (советую “Хаски С 080” – дешево и сердито).
9. Панама из

брезента, чтобы хоть чуть-чуть держала влагу.

10. Арафатка. Смоченным платком обвязывается шея (намного легче, на шее есть много важных точек).

Аптечка

1. Берете то, что нужно лично вам, под ваши персональные болячки.

Плюс:

2. 3 артериальных новых жгута (старые при растяжке рассыпаются), 2-3 ИПП, много бинтов, рулон эластичного бинта (он зафиксирует все, что угодно, может заменить жгут).

3. Бактерицидный пластырь, лучше водостойкий. Пластырь рулонный, лучше на тканевой основе. Дезинфицирующее средство (недорого – раствор хлоргексидина), хорошо бы гель пантестин (раны, ожоги).

4. Жаропонижающее, обезболивающее – аспирин, парацетомол, спазмолгон, нимесулид, нимид, нимегезинк, нимеситл.

5. Элементарные капли в нос и для глаз.

6. Аллергия, укусы комаров – 1% гидрокортизоновая мазь.

7. Какие-нибудь ЖЕСТКИЕ антибиотики (но их вы вряд ли купите в аптеке без рецепта, можно аугментин, амиксиклав, ципрофлоксацин), промедол.

8. Активированный уголь. Чем больше, тем лучше (приходится пить воду из реки, где плавают трупы, да и просто под нагрузками живот начинает страдать). Кстати, белый уголь можно применять в порошке как кровоостанавливающее. Он же применим как антисептик, как энтеросорбент, как искусственная почка и т.д. Прошел испытания в Афганистане, в Спитаке (Армения) и Винницком медуниверситете. При его применении нет нагноения ран (применяется в гнойной хирургии). При ожогах. На раны в сухом виде. Внутрь – только разведенный водой.

9. При большой потере жидкости – регидрон.

10. Препарат для свертывания крови при ранах. С этим в Украине слабо (за границей есть ТХА – трансксамовая кислота, используется после автодорожек; она не сертифицирована, хотя спасла жизнь десяткам тысяч людей, можно поискать QUIKLOT, CELOX и HEMCOM).

11. Ножницы, кусачки.

12. Шовный материал, иголка + нить, для зашивания ран (в аптеке).

13. Еще советую собрать наборчик в ампулах из кетанова, дексаметазона и кордиамина. Ну и шприц к ним, разумеется. Это противошоковый набор. Не даст вашему сердцу остановиться из-за того, что мозг обвалил

вам давление от боли или кровопотери (а как правило, они где-то рядом ходят).

Те, кто прошел Афган, меня поймут. А вы, молодые, поймите: этот опыт отдают вам люди, прошедшие не одну войну и оставившие там много друзей. Поэтому заучи это как “ОТЧЕ НАШ”. Если этот листок поможет тебе остаться живым, то я не напрасно его писал.

**Твой друг Сергей-Художник.
Далі буде.**

ТЕНДЕНЦІЇ

Литва робить висновки

Цього тижня міністр оборони Литви Юозас Олекас представив громадськості план розвитку оборони країни на 2015-2020 рік. Документом визначені напрямки, на яких будуть зосереджені основні зусилля відомства на найближчу п'ятирічку передусім з урахуванням досвіду конфлікту на сході України.

Варто зазначити, що вперше з 2008 року в Мініборони Литви планують проведення заходів, спрямованих не лише на підтримання існуючого бойового потенціалу військ, а й щодо суттєвого його збільшення. Як підкреслив Юозас Олекас, у країні для цього вже створено відповідну законодавчу базу, аби таке розширення здійснювалося з урахуванням пропорцій

витрат, які визначені у країнах-членах НАТО. Передусім, з урахуванням подій в Україні, де вогонь артилерії відіграв мало не вирішальну роль у стриманні дій терористів так званих ЛНР та ДНР, Литва планує значно посилити власні артилерійські підрозділи. Зокрема, тут планують суттєво модернізувати існуюче артозброєння та здійснити низку закупівель артилерійсь-

ких систем, які раніше не перебували на озброєнні армії країни. В рамках представленого п'ятирічного плану Литва вже прийняла рішення стосовно закупівлі 155 мм самохідних гаубиць PzH2000 німецького виробництва. Перша поставка техніки потенційно може статися вже наступного року. Зараз сторони обговорюють деталі контракту.

БОРТЬБА ЗА ТЕНДЕР

“Northrop” розробить новий тренувальний літак

Компанія Northrop Grumman віддала перевагу розробці абсолютно нового тренувального літака за програмою TX, хоча ще пізніше планує модернізувати НТЛ Hawk 128/T2 британської компанії BAE Systems Hawk. Новинку створюють для заміни застарілих літаків T-38C Talon, можливість яких не дозволяють готувати пілотів-випробувачів для літаків п'ятого покоління F-35 та F-22.

Разом із тим, ВПС Сполучених Штатів остаточно не визначилися із типом тренувального літака, позаяк досі невідомий переможець у конкурсі на заміну T-38C Talon. Окрім компанії Northrop Grumman, у ньому беруть участь General Dynamics і Alenia Aermacchi, які пропонують літак T-100 (вдосконалена версія M-346), а також компанія Lockheed Martin, що просуває літак T-50 у співпраці з південнокорейською компанією Korea Aerospace Industries. Загалом ВПС США мають намір придбати близько 350 одиниць тренувальних літаків для підготовки льотчиків F-35 та F-22.

ВИБІР МАЙБУТЬОГО

Дискусія навколо “стелс”

Начальник військово-морських операцій ВМС США адмірал Джон Грінерт вважає, що в рамках розробки ударного винищувача шостого покоління слід переосмислити значення технології “стелс”. На його думку, нові потужні обчислювальні пристрої дозволяють опрацювати дуже великі масиви інформації, і на цьому фоні “непомітність” літака вже не є настільки актуальною, як це було ще кілька років тому.

Разом із тим, адмірал не відкидає подальше використання технології “стелс” на майбутніх

поколіннях літаків. Він лише стверджує, що в рамках розробки авіаційних платформ варто

більше уваги надавати здатності літаків не ховатися від ворога, а завдавати точних та нищівних

ударів. На думку адмірала Джона Грінерта, створювати такі бойові системи можливо як на базі пілотованих літальних апаратів, так і безпілотних комплексів.

Поряд із цим експерти компанії Lockheed Martin не поділяють думки адмірала. Вони переконують, що малопомітність матиме вирішальне значення в бою із не “стелс” літаками. Зокрема, ця технологія забезпечує величезну перевагу літаків F-35. На ньому технологія малопомітності реалізована в декількох площинах, а інтегровані в літак датчики надають при цьому найвищий рівень ситуативної обізнаності. Саме завдяки такому поєднанню F-35 володіє найвищою бойовою живучістю, як стверджують експерти

компанії.

Чим, зрештою, завершиться дискусія навколо ключових авіа-технологій майбутнього, покаже час. А поки що перемагає малопомітність. Принаймні нинішнього року кількість вироблених та замовлених винищувачів F-35C досягне 30 машин, F-35B та F-35A відповідно виготовлять 66 та 130 одиниць. У 2016 році ВМС США планує збільшити замовлення до 66 винищувачів F-35C. Це говорить про те, що у найближчі десять-п'ятнадцять років концепція застосування авіації в США не зміниться.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Іран представив новий винищувач

Цього тижня в Ірані відбулася презентація нового покоління винищувачів Saeqeh, який країна проектує самотужки. Про це повідомляє Jane's. Saeqeh-2 розроблений на базі двомісного навчально-бойового винищувача F-5F Tiger II виробництва американської компанії Northrop. Чим принципово іранська розробка відрізняється від оригіналу, не уточнюється. Його попередник – Saeqeh-1 – був створений на базі одномісного F-5E Tiger II.

Раніше стало відомо про плани іранських військових налагодити повномасштабне виробництво винищувачів сімейства цих літаків, що було обумовлено економічним ембарго відносно Тегерана. На озброєнні іранських ВПС, за даними Flightglobal MiliCAS, нараховується 25 винищувачів F-5E/Saeqeh і 21 F-5B/F, частина з яких в перспективі може бути переобладнана у варіант Saeqeh-2.

F-5E/F розроблений на початку 1970-х років. Літак розвиває швидкість до 1700 кілометрів на годину і може долати до 1400 кілометрів. На

озброєнні літака стоїть дві 20-міліметрові гармати M39A2 револьверного типу. На семи точках підвіски літак може нести керовані і некеровані ракети різних типів, авіаційні бомби, а також гарматні контейнери.

РОЗВІДКА

США безоплатно передадуть чеським військовим партію розвідувальних безпілотних літальних апаратів ScanEagle виробництва компанії Insitu. Як повідомляє газета Lidove noviny, апарати будуть використовуватися, в тому числі, для охорони американської військової бази Баграм в Афганістані. За словами представника чеського Генштабу, яку цитує видання, навесні до Афганістану відправлять один безпілотний комплекс. До складу такого комплексу входить 10 літальних апаратів, для роботи з якими чехи вже готують відповідний персонал.

США подарують Чехії безпілотники

Варто зазначити, що БПЛА ScanEagle достатньо розповсюджений комплекс. Він перебуває на озброєнні більш ніж десятка країн світу, включаючи США, Австралію, Малайзію та Японію. Його вага складає до 18 кілограмів. Апарат здатний розвивати швидкість до 148 кілометрів на годину і може безперервно перебувати в повітрі майже добу.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

Запуск супутника "Либідь" – під загрозою

На поточний момент українська і російська сторони не домовилися про постачання двигунів "РД-171" і блоку управління для української ракети-носія "Зеніт". Без них запуск українського супутника зв'язку "Либідь" не можливий.

Сам супутник зв'язку "Либідь", на створення якого український уряд витратив майже \$254 млн, готовий і чекає тільки моменту запуску. Але доки українське підприємство "Південний машинобудівний завод ім.А.М.Макарова" ("Південмаш") шукає \$20 млн, необхідні для завершення угоди, російська сторона умисно блокує вирішення даного питання.

Бразилія підписала договір про запуск ракети-носія (VLM) з космодрому "Алкантара". Проект з розвитку ракети-носія для запуску мікросупутників "Microsatellite Launch Vehicle" (VLM) просунувся ще на кілька кроків після підписання в січні 2015 угоди між FUNCATE (Science Foundation, Applications and Space Technology) та IAE/DCTA (Інститут авіонавтики і космосу).

Ця угода діє протягом чотирьох років і встановлює довгострокові партнерські відносини між FUNCATE і DCTA/IAE.

Ракета-носії "VLM-1" – це результат партнерства між IAE/DCTA і космічним агентством Німеччини (DLR). Ракета "VLM-1" призначена для виведення космічного корисного навантаження або мікросупутників вагою до 150 кг на екваторіальні і полярні орбіти.

Ракета "VLM-1" складається з трьох ступенів. Перші два ступені використовують твердопаливні ракетні двигуни "S50". Третій ступінь використовує ракетний двигун "S44".

Передбачається, що ракета-носії "VLM-1" активно використовуватиметься для запусків мікросупутників і наносупутників Cubesat.

mapgroup.com.ua

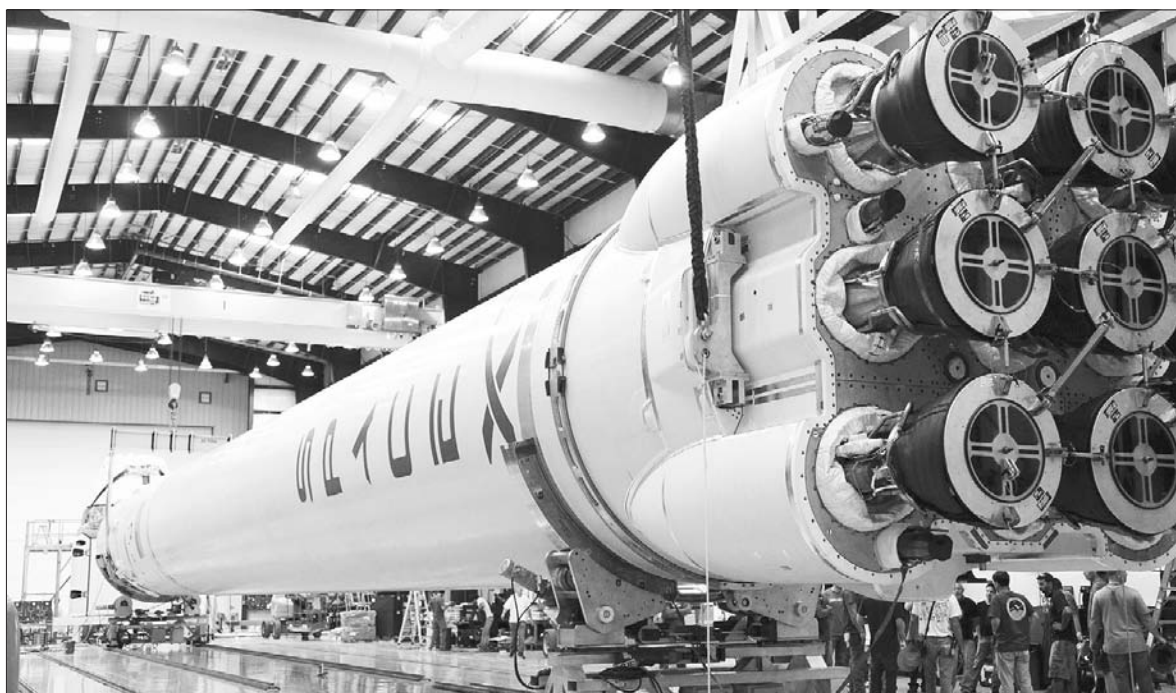
VLM-1 запусять з "Алкантара"

Запуск компанією SpaceX місії зі спостереження за Сонцем – ідея, яка вперше була запропонована колишнім віце-президентом США Альбертом Гором, був відкладений через несправність наземного обладнання пускового комплексу.

Безпілотний космічний апарат Deep Space Climate Observatory (DSCOVR) повинен був стартувати на борту ракети-носія Falcon 9 компанії SpaceX о 6:10 вечора за місцевим часом (23:10 GMT) з мису Канаверал (Флориди), проте проблема із системою відстеження траєкторії ракети призвела до того, що запуск був скасований всього за дві з половиною хвилини до старту.

Компанія SpaceX відкладає запуск метеорологічного супутника

Мета місії DSCOVR полягає в тому, аби допомогти метеорологам в зборі даних про сонячний вітер і геомагнітні буревії, які можуть завдати шкоди енергосистемам на нашій планеті.

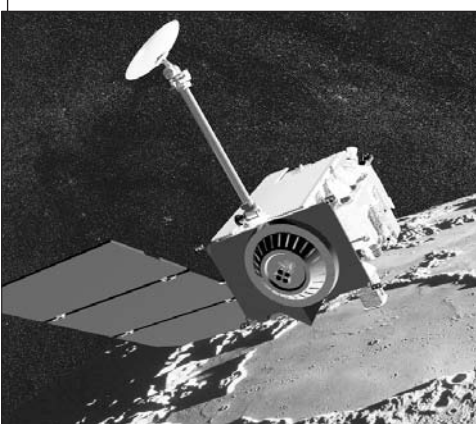
"Радар, який повинен був відстежувати траєкторію ракети, вийшов з ладу. Запуск переноситься", – повідомив Елон Маск, мільярдер і засновник компанії SpaceX.

Після запуску компанія SpaceX зробить ще одну спробу здійснити контрольовану посадку першого ступеня своєї ракети Falcon 9 на розташовану в океані платформу, що є частиною планів компанії з будівництва ракети багаторазового використання, здатної здійснювати неодноразові польоти в космос, подібно до літака.

У січні ця ракета зробила спробу контрольованого приземлення на самохідну баржу, що знаходилася в Атлантичному океані. Проте спроба виявилася невдалою, і ракета замість приземлення врізалася на повному ходу в морське судно, внаслідок чого була знищена.

Зонд LRO відкрив надлишкову кількість водню на південних схилах місячних кратерів

Космічна подорож – важке і дороге "задоволення". Так, вартість запуску однієї пляшки води на Місяць оцінюється в багато тисяч доларів. Нещодавно відкриття на поверхні Місяця молекул, що містять водень, серед яких можуть бути і молекули води, надихнуло майбутніх дослідників природного супутника нашої планети.

За умови, якщо виявлені поклади води будуть досить великими, ці знахідки відкривають можливість розробляти такі родовища прямо на місці, позбавляючи, таким чином, космічні експедиції від необхідності отримувати воду із Землі. Здобута на Місяці вода може використовуватися для пиття або ж бути розщеплена на складові її елементи – водень і кисень – необхідні для отримання цінних видів продукції, життєво важливих для майбутніх космічних подорожей, таких як ракетне паливо і повітря для дихання.

Останні спостереження, проведені орбітальним місячним зондом НАСА Lunar Reconnaissance Orbiter (LRO), показали, що збагачені воднем гірські породи частіше зустрічаються на тих схилах кратерів південної півкулі Місяця, які звернені до його південного полюса. "В середньому, ми бачимо, що на схилах, звернених до полюса, вміст водню приблизно на 23 мільйонних частки (мас.) вищий, ніж на схилах, звернених до екватора", – сказав Тімоті Мак-Кланнахан з Центру космічних польотів Годдарда НАСА, розташованого в Грінбелт, Меріленд.

Ці знахідки вперше демонструють поширену на досить великій території поверхні Місяця геохімічну відмінність за вмістом водню між гірськими породами. Вона еквівалентна різниці в один відсоток між нейтронними сигналами, які сприймалися інструментом LRO під назвою Lunar Exploration Neutron Detector (LEND).

В даний час дослідники планують провести аналогічне дослідження для північної півкулі Місяця, а також вивчити вплив на вміст водню в речовині під час зміни місячних циклів день-ніч.

Космічний апарат НАСА готовий розкрити таємниці Церери

Місія космічного апарата (КА) Dawn представила нам безпрецедентні подробиці про наявність льоду на поверхні карликової планети Церери, але його пригоди тільки починаються.

Покинувши масивний астероїд Веста у 2012 р., космічний зонд повільно просувався до другого об'єкта в поясі астероїдів, і таким чином Dawn стає першим в історії КА, який не тільки досліджує астероїди в просторі між орбітами Марса і Юпітера, а й першим зондом, який за одну місію вивчить два космічні тіла.

Минулого тижня астрономи з НАСА представили найдокладніший вигляд Церери, і ці знімки виявилися кращими, ніж навіть найвдаліші зображення, отримані з телескопа Хаббл. Тим не менш, протягом наступних кількох тижнів очікується вихід КА на орбіту Церери, і на цій орбіті Dawn буде перебувати постійно.

Вчені й інженери місії Dawn пояснили необхідність дослідити астероїдний пояс у зв'язку з наявністю в ньому двох найбільших астероїдів, які зосереджують понад 40% маси всього пояса. Ці два астероїди є карликовими планетами, як пояснив інженер проекту Роберт Маїс. Він також зазначив, що вони почали формуватися по тому

ж шляху, як і наша планета Земля. Але на стадії раннього зародження Церери і Вести не змогли реалізувати повністю свій планетарний потенціал через вплив з боку масивного Юпітера, як пояснив Р.Маїс. І, таким чином, назавжди залишилися в стані протопланет.

"Місія КА Dawn розглядається як місія до витоків сонячної системи, тобто назад до того періоду, коли планети були в стадії формування", – сказав представник головного дослідника Керол Раймонд. Інженер місії Dawn Кері Бін повідомив, що в даний час вони намагаються визначити швидкість обертання Церери навколо Сонця.

Оскільки зображення з камери КА Dawn вже показали нам, що поверхня Церери не є повністю гладкою, отже, на ній, можливо, є кратери, які внесуть деяку різноманітність і, звичайно ж, дивна яскрава пляма, що до сьогодні не піддається поясненню. Дуже скоро КА Dawn буде передавати більш чіткі фотографії про таємничі ландшафти Церери, і на багато з цих питань, можливо, незабаром будуть дані відповіді.

Церера стане для КА Dawn остаточною зупинкою в його подорожі. Коли у зонда закінчиться гідрозин, його місія буде закінчена, і Dawn стане постійним супутником Церери.

Сторінку підготував Андрій Яцик.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

16 – 22 лютого

16 лютого 1955 р. відбувся перший політ стратегічного бомбардувальника 95/2 (прототипу Ту-95) з двигунами НК-12.

16 лютого 1955 р. перший політ здійснив фронтовий винищувач-перехоплювач "І-370" (І-1) ОКБ МіГ.

16 лютого 1974 р. здійснив перший політ цивільний варіант легкого транспортного літака Atlas C4M Kudu (ПАР).

16 лютого 1993 р. відбувся перший політ літака Ан-32П для гасіння лісових пожеж.

17 лютого 1911 р. французом Анрі Піке на літаку Sommer здійснено першу в світі доставку авіапошти.

17 лютого 1942 р. відбувся перший політ дослідного висотного бомбардувальника ДВБ-102 В.М.М'ясищева.

18 лютого 1924 р. К.К.Арцеулов на винищувачі "І-1" М.М.Полікарпова з двигуном "Ліберті" потужністю 400 к.с. встановив всесоюзний рекорд швидкості – 264 км/год.

18 лютого 1967 р. на радянському реактивному фронтовому винищувачі МіГ-21 з двигуном Р-37Ф льотчиця Є.М.Мартова встановила жіночий світовий рекорд швидкості по замкнутому маршруту 100 км – 2128,7 км/год.

18 лютого 1972 р. облітано перший серійний екземпляр радянського винищувача-перехоплювача Су-15ТМ.

19 лютого 1937 р. дальній бомбардувальник ДБ-2 (АНТ-37) передано в НДІ ВПС СРСР на Державні випробування.

19 лютого 1965 р. світовий рекорд швидкості по замкнутому маршруту 100 км встановила Р.М.Шихіна на Як-32 – 755 км/год (категорія С-1-с).

19 лютого 1982 р. перший політ здійснив пасажирський літак для маршрутів середньої дальності Boeing-757.

20 лютого 1962 р. відбувся перший політ орбітального корабля "Меркурій-Атлас-6" з людиною на борту. Американи Джон Глен став першою людиною, яка здійснила приземлення в кабіні космічного апарата після орбітального польоту.

20 лютого 1968 р. було завершено програму досліджень американського експериментального літака-ракетоплана Х-15А після виконання 191 польоту на всіх трьох дослідних зразках.

20 лютого 1987 р. було завершено випробування системи винищувача-бомбардувальника Су-17М4 для Афганістану.

21 лютого 1928 р. здійснив перший політ британський суцільнометалевий пасажирський літаючий човен – Short S.8 Calcutta.

21 лютого 1942 р. перший політ здійснив винищувач XP-39Е (Белл. Модель 23) з двигуном "Аллісон" V-1710-47 (США).

21 лютого 1958 р. відбувся перший політ дослідного перехоплювача ПТ-8-4 (Су-11) ОКБ П.О.Сухого.

21 лютого 1969 р. почалися льотні випробування надважкої ракети-носія Н-1.

21 лютого 1972 р. здійснено посадку АМС "Луна-20" на Місяць і забір місячного ґрунту.

22 лютого 1948 р. перший політ здійснив польський літак початкової льотної підготовки LWD Junak-1.

22 лютого 1967 р. в СРСР на озброєння прийнято зенітно-ракетну систему С-200 МКБ "Факел".

22 лютого 1975 р. відбувся перший політ прототипу штурмовика Су-25 (Т-8-1) конструкції ОКБ П.О.Сухого.

22 лютого 1993 р. льотчик-випробувач Л.Лобас здійснив перший політ на дослідному літаку МАІ-900 "Акробат".

22 лютого 1993 р. відбувся перший політ середньомігстрального пасажирського літака McDonnell Douglas MD-90-30.

22 лютого 1996 р. відбувся старт космічного корабля багаторазового використання "Колумбія" STS-75.

Кримська конференція, що переросла в конфронтацію

70 років тому, 4 лютого 1945-го, в Ялті відкрилась Кримська конференція глав держав Великої трійки – СРСР, США, Великобритани-

танія – рішення якої визначили геополітичну ситуацію в Європі на багато років уперед. Попри досягнення Йосипом Сталіним, Франкліном Рузвельтом і Вінсто-

ном Черчиллем важливих стратегічних угод щодо подальшої війни з Німеччиною і Японією, в питаннях повоєнного устрою Європи, зокрема долі Польщі, взаєморозуміння

знайдено не було, що заклало основи протистояння між Заходом і Сходом, яке по закінченні Другої світової війни переросло в так звану Холодну війну.

На конференцію в Ялті, що тривала з 4 по 11 лютого в Лівадійському палаці, Рузвельт, Черчилль і Сталін прибули кожен зі своїм списком запланованих для обговорення проблем. Радянський Союз цікавився, перш за все, питання отримання економічної допомоги для відновлення народного господарства і визнання Сполученими Штатами і Великобританією Східної Європи зоною інтересів СРСР. Черчилль турбувався збереженням колоній Великої Британії і повоєнним статусом Німеччини, а Рузвельт домагався підтримки ініціативи заснування Організації Об'єднаних Націй і отримання згоди СРСР вступити у війну з Японією після перемоги над Німеччиною.

Учасники зустрічі узгодили воєнні плани якнайшвидшого розгрому нацистської Німеччини, визначили ставлення до Німеччини після її капітуляції і намітили основні принципи післявоєнної організації миру. Було вирішено, що після розгрому німецьких Збройних сил війська кожної з країн окупують певну зону Німеччини і створюють спільну адміністрацію союзників у Німеччині, яка мала бути перетворена на демілітаризовану, демократичну державу. На-

цистські злочинці мають бути покарані, нацистські закони відмінені, а нацистська партія заборонена. Через 90 днів після капітуляції Німеччини Радянський Союз зобов'язався оголосити війну Японії.

На конференції було також досягнуто домовленості про створення Організації Об'єднаних Націй, в яку, попри бажання Сталіна, вступають не 16 радянських республік, а СРСР в цілому, а також Білорусія та Україна. Також у Ялті було прийнято "Декларацію про звільнену Європу".

В питанні про Польщу, на той час вже визволену Радянською армією, єдине, чого домоглися США та Британія, так це обіцянки Сталіна включити до тимчасового уряду представників "різних антифашистських сил", польсько-радянський кордон встановлювався по лінії Керзона.

Ялтинська конференція створила ілюзію більшого взаєморозуміння між трьома країнами, ніж було насправді, особливо враховуючи невиконання Радянським Союзом обіцянок щодо польського уряду, як і насадження силою в окупованих східноєвропейських державах прокомуністичних адміністрацій. Це стало причиною виникнення напруженості між Сходом і Заходом, яке із ви-

найденням ядерної зброї лише посилювалося і протягом наступних майже п'ятдесяти років переросло у відкрите протистояння.

Сьогодні, 70 років по тому, в тимчасово окупованому Криму російські агресори встановили до ювілейної дати пам'ятник Великої Трійці. Ця величезна скульптура вагою у 10 тонн була створена ще з нагоди 60-ї річниці Кримської конференції російським скульптором грузинського походження Зурабом Церетелі. Але тоді ряд кримських відділень українських політичних партій звернувся до керівництва країни із вимогою не допустити цього, оскільки, як йшлося у зверненні, "Сталін уособлює для українців, кримських татар та багатьох інших народів злочинний терористичний режим, який знищив мільйони людей". В результаті, прийнявши протест прокурора Ялти, селищна рада Лівадії скасувала своє рішення про установку скульптури. Минуло 10 років, і Кримський півострів окупувала Росія. А місцева самопризначена "влада" таки встановила скульптуру біля Лівадійського палацу.

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

Нерождённое "чудо" французского авиапрома

Этот самолёт существовал только на бумаге – проект ATAR ("Atelier Technique Aeronautique Rickenbach"). Данный проект разрабатывался в Германии в конце 1945 года под руководством представителей французских оккупационных сил с целью получения опыта разработки реактивных двигателей для французской промышленности. Позднее работы были переведены во Францию, в компанию SNECMA.

Разработка двигателей велась на основе немецких двигателей BMW-003 и некоторых других. Таким образом был разработан двигатель "Атар-101", а затем, с большим количеством улучшений, "Атар-9В", "Атар-9С", "Атар-9К50" и другие для се-

мейства самолётов "Mirage".

Самолет существовал на бумаге во многих вариантах, в том числе – как истребитель, бомбардировщик – и прорабатывался в разных конфигурациях. В дальнейшем некоторые из этих проектов

предполагалось построить во Франции в 1946-50 годах. Однако ни один из вариантов этого проекта так и не был принят и запущен в серийное производство.

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".

Троє українців претендують на звання кращого легкоатлета січня в Європі

Європейська легкоатлетична асоціація (ЕАА) оголосила список претендентів на звання кращого легкоатлета першого місяця року на континенті. Серед них – троє наших співвітчизників.

У чоловіків кандидатом на почесну нагороду є Олександр Сітковський, який 25 січня посів третє місце у міжнародному марафоні, який проходив у Марракеші (Марокко). При цьому він встановив особистий рекорд, а також показав найкращий результат сезону в Європі – 2 години 9 хвилин 11 секунд.

У жінок в число 12-ти номінанток увійшли відразу дві українки. Тетяна Гамера-Шмирко також 25 січня вже втретє поспіль виграла

марафон в Осаці (Японія), перевершивши більш ніж на хвилину національний рекорд України – 2 години 22 хвилини 9 секунд. А через два дні Анастасія Мохнюк в Запоріжжі на командному чемпіонаті України в п'ятиборстві показала найкращий результат сезону в світі (4707 очок), який також є її особистим рекордом.

Проголосувати за українських атлетів можна на офіційній сторінці ЕАА в мережі Facebook.

На відкритому Кубку Європи українці вибороли три медалі

ДЗЮДО

Збірна України з дзюдо успішно відкрила новий спортивний сезон. На відкритому Кубку континенту, який відбувся в болгарській Софії, наші дзюдоїсти здобули три нагороди – "золото" та дві срібні медалі.

Наші дівчата Світлана Ярмюка та Єлизавета Каланіна розділили між собою перше та друге місце відповідно у вазі понад 78 кг. Не залишилися без нагород і наші чоловіки. Яків Хаммо виборов "срібло" у ваговій категорії понад 100 кг.

Президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка привітав українських спортсменів та тренерський склад збірної з прекрасним виступом, побажавши подальших успіхів, спортивної удачі та невичерпної віри в свої сили.

Вілла за Кубок

Влада Кот-д'Івуару вирішила щедро нагородити гравців збірної за перемогу у Кубку африканських націй-2015. У фіналі, в серії пенальті, івуарійці перемогли збірну Гани.

Такий континентальний триумф держава оцінила в 46 тис. євро, а також маєтком приблизно такої ж вартості. Причому віллу отримає кожен футболіст збірної.

"Динамо" зіграло внічию із чехами в Іспанії

Київське "Динамо" зіграло внічию із чеською "Вікторією" (Пльзень) у товариському матчі на другому підготовчому зборі в Іспанії. Гра завершилася з рахунком 1:1.

Чехи вийшли вперед на 38-й хвилині, коли Райторал реалізував 11-метровий. Такий рахунок протримався аж до компенсованого часу. На 91-й хвилині Мігель Велозу головою замкнув навіс Домагойя Віди. Зазначимо, що останній відрізок гри динамовці провели дуже активно, створивши достатньо моментів для взяття воріт.

Наступний товариський матч динамовці проведуть проти угорської "Академії Пушкаша" – дочірньої команди клубу "Відеотон", а 19 лютого на український клуб чекає виїзний поєдинок 1/16 фіналу Ліги Європи проти французького "Генгама".

Андрій Проценко – другий на турнірі в Словаччині

У Банська-Бистриці (Словаччина) пройшов традиційний міжнародний турнір зі стрибків у висоту.

Українець Андрій Проценко став другим, показавши свій кращий результат у сезоні –

2,33 м. Ця висота підкорилася українцеві з другої спроби. До цього він з першої спроби взяв 2,20, з другої – 2,25, з третьої – 2,28, з пер-

шої – 2,31.

Наступні три спроби взяти висоту 2,35 м виявилися невдалими.

Переміг катарець Мутази Баршев з кращим результатом сезо-

ну в світі, взявши з першої спроби планку на висоті 2,40 м. Третім

призером став росіянин Іван Ухов (2,31 м).

У змаганнях жінок першою стала італійка Алессія Трост (1,96 м), другою – росіянка Світлана Школін (1,94 м), третьою – хорватка Ана Шиміч (1,94 м). Українки Оксана Окунева та Ірина Герашенко з результатом 1,85 м посіли 8-е і 10-е місце відповідно.

Українська "бронза" етапу КС в Нове Место

В чеському містечку Нове Место стартував сьомий етап Кубка світу з біатлону. У змішаній естафеті 2x6 + 2x7,5 км з вісьмома вогневидами українці Ірина Варвинець, Валя Семеренко, Дмитро Підручний та Сергій Семенов фінішували третіми, незважаючи на одне штрафне коло, яке пробіг фінішер команди Сергій Семенов.

Перемогли норвежці, випередивши чехів на 4,1 секунди, українців – на 1.21,3. При цьому переможці використовували шість додаткових патронів, чехи – п'ять, українці – сім. Відзначимо, що для Варвинець і Підручного ці медалі стали першими на змаганнях Кубка світу.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідцтво про державну реєстрацію
видання: **КВ 17301-6071/ПР** від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс **22242**.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмилко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 7340 Зам. № 152205.
Перший редактор Сергій Свенцицький

